

Wilson naznanil pogoje za obnovo svetovnega miru.

Predsednik izporočil kongresu vojne cilje Združenih Držav v nepričakovani posebni poslanici. --- Program oprt na spravo krivice in varnost miroljubnih narodov, ki "hočejo živeti svoje lastno življenje". --- Z. D. z aliranci do konca. --- Izraz prijateljstva za Rusijo.

Za pravico avstro-ogrskim narodom do samosvojega razvoja.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on January 10, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Wilsonovi mirovni pogoji.

Washington, D. C., 8. jan. — Predsednik Wilson je predložil kongresu danes končen program (ali načelni načrt) za svetovni mir, obsegajoč štiri črte za svetovni mir, potrebnih sledi so za svetovni mir potrebni sledeči osnutki:

- 1—Odkriti mirovni dogovori brez zasebnih (privatnih) mednarodnih sporazumov.
- 2—Popolna prostost morja v miru ali vojni, izvzemši, če se utegne zapreti po mednarodnem dejanju.
- 3—Odstranitev vseh gospodarskih mej in ustanovitev enakosti trgovinskih pogojev med narodi, ki privolijo v mir in se združijo za njegovo ohranitev.
- 4—Poročstva za zmanjšanje narodnih oborožb do najnižje točke v soglasju z domačo varnostjo.
- 5—Nepriistranska poravnava vseh kolonialnih zahtev, utemeljena na načelu, da imajo prizadeta ljudstva enako važnost za vladno koristjo.
- 6—Izpraznitev vsega ruskega ozemlja in priložnosti za politični razvoj Rusije.
- 7—Izpraznitev Belgije brez vsakega poskusa, omejiti njeno neodvisno vladarstvo.
- 8—Vse francosko ozemlje se ima o-svoboditi in obnoviti ter odškodovati v zvezi Alzacije-Lotaringije.
- 9—Poprava italijanskih mej po jasno spoznatih črtah narodnosti.
- 10—Najsvobodnejša priložnost za samoupravni (avtonomni) razvoj narodov avstro-ogrskih.
- 11—Izpraznitev Rumunije, Srbije in Črne gore, z dohodkom k morju za Srbijo ter mednarodna poročstva gospodarske in politične neodvisnosti in o-zemske celovitosti balkanskih držav.
- 12—Varno neodvisno vladarstvo za turški del turškega cesarstva, ali z drugim narodnostim pod turško vladjo zagotovljeno varnostjo življenja in priložnosti za samoupravni razvoj, z Dardanelami stalno odprtimi za vse narode.
- 13—Ustanovitev neodvisne Poljske države, obsegajoče vsa ozemlja ob-ljudena po brezdomno poljskem pre-bivalstvu, s prostim dohodkom k morju ter politično in gospodarsko neodvisnostjo in o-zemsko celokupno-

stjo, zajamčeno po mednarodnem dogovoru.

14—Splošna združba narodov pod posebnimi dogovori za medsebojna poročstva politične neodvisnosti in o-zemske celokupnosti za velike in male države enako.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on January 10, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Predsednikov nagovor.

Washington, D. C., 8. jan. — Predsednik Wilson današnji nagovor na kongres, določajoč vojne cilje Združenih Držav, se je začel takole:

"Gospodje kongresniki: "Se enkrat, kakor ponovno poprej, so govorniki centralnih vlasti oznanili svojo željo, razpravljati vojne predmete in možne temelje splošnega mira. Pogajanja so se vršila v Brest-Litovsku med ruskim zastopnikom in zastopniki osrednjih vlasti, na katera je bila obrnjena pozornost vseh vojskujočih se v svrhu ugotovitve, ali bi utegnili biti mogoče, raztegniti ta pogajanja v splošno posvetovanje z ozirom na pogoje mira in poravnave.

"Ruski zastopniki so predložili ne le popolnoma trdno izjavo načel, na katerih bi bili voljni skleniti mir, marveč tudi enako trden program za stvarno uporabo tistih načel. Zastopniki osrednjih vlasti so od svoje strani predložili načrt poravnave, ki se je zdel, čeprav mnogo manj dokončen, vendar dovoljen za povšečno tolačenje, dokler ni bil dodan njih poseben program praktičnih pogojev. Tisti program ni predlagal prav nobenih popustov niti neodvisnemu vladarstvu ruskemu, niti v prid prebivalstvu, za čigar usodo gre, nego je pomenil z eno besedo, da hočeta osrednji cesarstvi obdržati vsako ped ozemlja, katero sta zasedli s svojo oboroženo močjo — vsako pokrajino, vsako mesto, vsako oporišče — kot stalen dodatek k svojim ozemljem in svoji moči.

"Upravičeno smemo domnevati, da so splošna načela poravnave, katera so najprvo predlagali, izhajala od bolj svobodnomiselnih državnikov Nemčije in Avstrije, od mož, ki so začeli čutiti moč mišljenja in namer svojih lastnih narodov, dočim so prišli stvarni pogoji dejanske poravnave od vojaških voditeljev, ki ne mislijo drugega, nego obdržati, kar so vzeli. Pogajanja so bila prekinjena. Ruski zastopniki so bili odkritosrčni in resnomisleči. Ta-

kih predlogov prispojivje in gospodovanja ne morejo sprejeti."

Glede Avstro-Ogrske.

Deveta točka predsednikovega programa za svetovni mir se glasi: "Poprava mej Italije bi se morala izvršiti ob jasno spoznatih črtah narodnosti."

Deseta točka se glasi: "Narodom Avstro-Ogrske, katere mesto med deželami želimo videti zavarovano in zagotovljeno, bi se morala podeliti najsvobodnejša priložnost samoupravnega razvoja."

Zaključek nagovora.

Svoj nagovor je predsednik Wilson završil takole:

"Govorili smo sedaj, gotovo, v pre-stvarnih besedah, da bi dopuščale kak nadaljnji dvom ali vprašanje.

"Očividno načelo prešinja ves program, ki ga sem očrtal. To je načelo pravičnosti za vse narode in narodnosti ter njihove pravice do življenja na enakih pogojih svobode in varnosti drugega z drugim, najsi so močni ali nemočni. Če se to načelo ne napravi za njen temelj, ne more stati noben del stavbe mednarodne pravičnosti.

"Ljudstvo Združenih Držav ne bi moglo ravnati na nobenem drugem načelu in je v obrambo tega načela pripravljeno posvetiti svoja življenja, svojo čast in vse, kar ima. Moralni višek te največje in zadnje vojne za človeško svobodo je prišel, in Združene Države so pripravljene, postaviti svojo moč, svoj lastni najvišji namen, svojo lastno celokupnost in vdanost na preizkus."

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on January 10, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Wilson za enako volilno pravico.

Washington, D. C., 9. jan. — Predsednik Wilson je izpremenil svoje dosedanje zadržanje med svojo večletno upravo in se je izrekel danes v prid narodni volilni pravici za ženske.

Na predvečer glasovanja o volilni pravici v zbornici je predsednik nasvetoval članom, glasovati za popravek (amendment) Suzanne B. Anthony, ki odstranjuje razlikovanje spola od izvoljivosti do volilne pravice, za katero so delovale organizacije za enako volilno pravico štirideset let.

Katoličani v St. Louisu.

St. Louis, Mo., 6. jan. — Tukajšnji katoličani so obhajali danes stoti povratek dneva, katerega je prišel v St. Louis prvi katoliški škof, Louis du Bourg, dopoldne v stari katedrali s slovesno pontifikalno službo božjo in popoldne v novi katedrali. Ob obeh prilikah je vodil službo božjo nadškof Glennon, s pomočjo šestih prelatov, ki so bivali tukaj kot gostje. Nadškof Hartj, Omaha, je služil veliko mašo.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on January 10, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

ZOPET V BREST-LITOVSKU.

Mirovno pogajanje med Rusijo in centralnimi vlastmi se nadaljuje.

Amsterdam, 9. jan. — Voditelji delegacij, zastopajočih Rusijo in osrednje vlasti, so imeli predhodno razpravo včeraj o vprašanih postopanja, poročila so Leon Trockij, boljševiški ministar zunanjih stvari; dr. von Kuehlmann, nemški ministar zunanjih stvari; grof Czernin, avstro-ogrski ministar zunanjih stvari, in Talaat bej, turški veliki vezir. Polna seja delegatov je bila določena za danes dopoldne. Pozneje so se zastopniki osrednjih vlasti posvetovali z Ukrajinci.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on January 10, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Z. D. propaganda na Ruskem.

Petrograd, 9. jan. — Skoro tri tedne — v resnici vedno, odkar so se začela rusko-nemška mirovna pogajanja v Brest-Litovsku — je ameriška vlada vodila veliko in izdatno propagando po vsej Rusiji posredovanjem odbora za javno informacijo.

Velikanski lepaki s ponatiski odlomkov iz predsednika Wilsona govora o vojni in zlasti tistih, ki kažejo prijateljstvo Združenih Držav za Rusijo, se uporabljajo. V vseh velikih gledališčih vodijo odgojno kampanjo s premijskimi slikami in tudi po vseh ujetniških taboriščih. Očividno se je vlada Združenih Držav nazadnje popolnoma zavedla potrebe nasprotnega delovanja proti nemškemu vplivanju in svojega prizivanja naravnost na ljudstvo.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on January 10, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Petrograd blizu anarhije.

London, 9. jan. — Položaj v Petrogradu opisuje v najtemnejših barvah poročevalec lista "Times", ki pravi v brzojavki od ponedeljka, ruskega Božiča, da ni bil noben Božič v 300 letih obhajal in tako tragičnih okoliščinah. Petrograd, pristavljaja poročevalec, je poln blata, nereda in zločinstva.

Volmji, ropi in umori v najdrzejših oblikah se dogajajo v doslej neznani meri, in nobene policije ali drugega oblastva ni za priziv in pomoč.

Živilski položaj je kritičen, pravi, in stradanje gleda ljudstvu v obraza.

Prvi poskus.

Richmond, Va., 6. jan. — Državno zakonodajstvo se snide tukaj v sredo k šestdesetdnevemu zasedanju, pri katerem bodo voditelji prohibicionistov poskušali pokazati, da država da je prednost narodni prohibiciji. Po njihovem načrtu se ima sedanj zakon, ki dovoljuje vsakemu gospodarstvu, uvoziti v mesecu quart žganja, preklicati in nadomestiti z zakonom suhim kakor kost.

Jolietske novice.

— Posebna seja društva sv. Cecilije št. 12 D. S. D. se bo vršila v nedeljo, dne 13. januarja t. l. popoldne ob 2. uri v stari šoli sv. Jožefa. Vse članice društva so naprosene, da se gotovo udeležijo te seje, ker bo na sejnem sporedu neka zelo važna zadeva. Od-labor.

— Jolietska podružnica Slovenske Narodne Zveze šteje že 63 članov in 2 članice. Rojaki in rojakinje, priglasi-te se in vpišite v podružnico! Imena vseh članov in članic objavimo v krat-kem.

Pozor, člani K. S. K. J.!

Opozarjamo vse člane K. S. K. J. na "Okle na krajevna društva K. S. K. J." v Glasilu K. S. K. Jednote z dne 9. jan. t. l. Iz omenjenega oklica je razvidno, kako velik ugled in vpliv ima sedanji ozi. prejšnji gl. odbor K. S. K. J. v našem glavnem mestu Wash-ingtonu, D. C.

NA BOJIŠČIH NIČ POSEBNEGA.

V severni Italiji sta sneg in slabo vreme zmanjšala bojno delavnost in je položaj neizpremenjen.

NA ZAPADU LE TOPNIŠKI BOJI.

Na drugih frontah nobenih važnih dogodkov. Priprave na — ?

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on January 10, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Laška fronta.

Rim, 7. jan. — Bili so obojestranski izbruhi streljanja med Prasom in Cimegom, v Giudicarijski dolini ter silnejše kanonade od strani sovražnih topov srednjega kalibra v okoliših Zugne v Lagarinski dolini. Na Asijski visoki planoti so naše baterije učinkovito obstreljevale sovražne transporte in čete na pohodih za linijami.

Delavni so bili tudi pozvedovalni oddelki. Severno od Costalunge so bile avstrijske skupine pognane nazaj in sledile so jim naše patrole, ki so ujele nekaj mož.

Na silne osredotočbe streljanja po naših baterijah proti sovražnim postojankam med Frenzelsko in Brentsko dolino je sovražnik odgovarjal z neprestanim obstreljevanjem naših linij. Sovražne postojanke in ograde med Vidorjem in Ponte della Friuli so ponovno obstreljevale z izvrstnimi uspehi francoske in britanske baterije. Ponekod so britanske patrole izsilile prehod prek reke Piave in povzročile klic k orožju v sovražnih linijah. Na planjavi je bila zmerna topniška delavnost.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on January 10, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Slabo vreme ovira bojevanje.

Rim, 8. jan. — Sneg in slabo vreme sta zmanjšala bojno delavnost do najmanjše mere. Bili so nekoliko silni topniški boji samo v vzhodnem odseku Asijske visoke planote in v okoliših Monte Tomba, Monfenera in Montello. Severno od Monte Lamerie so naše pozvedovalne patrole ujele nekaj neprijateljev.

Berlin, 8. jan. — Ves dan je sovražnik namerjal silno presenetljivo streljanje na Monte Asolene in na piavske odsek severno od Vidorja.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on January 10, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Položaj neizpremenjen.

Berlin, 9. jan. — Položaj je neizpremenjen.

Rim, 9. jan. — Bili so živahni izbruhi topniškega streljanja ob reki Brenti in nadlegujoče streljanje onostran reke Piave med višinami Val Dobiadene in Montello.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on January 10, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Albanska fronta.

Rim, 7. jan. — V Albaniji, ob reki Osum, je bil velik sovražnikov oddelek, ki je za ranega dne v nedeljo napadel naša albanska krđela, pognan nazaj po naših rednih četah, ki so brž dospale na lice mesta.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on January 10, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Makedonska fronta.

Berlin, 8. jan. — Živahno topniško bojevanje je bilo med Ohridskim jezerom in Presbajskim jezerom, v ovinku Črne reke ter med Vardarjem in Dojranskim jezerom. Nemške lovske čete so privedle francoskih ujetnikov iz zakopov zapadno od Presbajskega jezera, ki so jih poprej branili Rusi.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on January 10, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Položaj neizpremenjen.

Berlin, 9. jan. — Položaj je neizpremenjen. Pariz, 8. jan. (Zakesneno.) — Sovražne patrole so bile odbite blizu Staravine. V ovinku Črne reke je na-

SNEŽNI VIHAR.

V državah Illinois, Iowa, Minnesota, Wisconsin in drugod.

Minneapolis, Minn., 7. jan. — Silen snežni vihar, ki je v mestu hudega mraza, razsaja po vseh delih Minnesoti. Dohajajoči vlak ima brez izjeme zamudo in brzojavni promet je oviran. Živo srebro stoji 5 stopinj pod ničlo.

2 črevlja snega.

Milwaukee, Wis., 7. jan. — Izza desetih let ni besnel v Wisconsinu noben tako strašen snežni vihar kakor zadnja noč in danes.

Tekom včerajšnjega dne in zadnje noči je zapadlo 2 črevlja snega, ki leži ponekod v zametih visokih kakor hiša. Cestnoželeznični obrat je pomanjkljiv in vsi vlaki dohajajo z veliko zamudo.

Automobilska služba je bila popolnoma ustavljena.

Snežni vihar v Rockfordu.

Rockford, Ill., 7. jan. — Ko je "blizzard", ki je razsajal v tem okraju skoro ves dan, davi odjenjal, je bil promet železnic, medmestnih prog in pocestne železnice popolnoma zaustavljen. Krajne obrti so deloma težko trpele in položaj kuriva povzročal skrb. Snežilo je do 30 ur, in piš je spravljal sneg na ogromne kupe. Ob 8. uri so bili zameti od 5—8 črevljev visoki, vsled česar je bil cestnoželeznični promet popolnoma zaustavljen.

še topništvo izvedelo pogubonošno streljanje proti sovražnim baterijam. Sovražni zrakoplovci so večkrat bombardovali kraje ob Vardarju in severno od Bitolja.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on January 10, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francoska fronta.

Pariz, 7. jan. — V Champagni sta bila naše in sovražno topništvo delavni v okraju Mont Haut.

Na levem bregu reke Meuse so naše čete odbile poizkušano nemški napad na naše zaklope severno od Griča 304. Na desnem bregu je topniško bojevanje doseglo veliko silnost tekotom noči blizu krajev Brezonvaux in Chambrettes. V odseku severno od St. Mihiela je neka francoska patrila ujela nekaj Nemcev. Nič drugega važnega se ni pripetilo na ostali fronti.

Med dnevom 5. jan. so četverne nemške zrakoplove zbili naši piloti in petega naši posebni topovi.

London, 7. jan. — Bila je prilična sovražna topniška delavnost jugovzhodno od Messinesa (Flandrija).

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on January 10, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francosko poročilo.

Pariz, 8. jan. — V Champagni je bilo živahno obojestransko topniško bojevanje blizu Heighta.

Na levem bregu reke Meuse (verdunska fronta) je sovražnik po živahnem bombardovanju poskušal približati se francoski liniji blizu Bethincourta. Francosko streljanje je zlo-milo prizadevalo in prizadelo sovražni-ku izgub.

Francoski so z izgubami podjeli uspešen vpad v nemške linije zapadno od Roureuillesa. Noč je bila pokojna povsod drugod.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on January 10, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Britansko poročilo.

London, 8. jan. — Sovražen oddelek je napadel eno naših stražišč včeraj opoldne v sosesčini Fiesquieresa. E-nega naših vojakov pogrešamo. Sovražno topništvo je kazalo nekaj delavnosti ponoči v sosesčini Bulle-courta in Passchaendaela.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on January 10, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Nemško poročilo.

Berlin, 8. jan. — Armadna skupina princa Rupprehta: Osamljeni odseki v Flandriji in jugozapadno od Cam-braia so bili podvrženi zdajpazdaj sil-nemu streljanju. V somraku so britanske stotnije napadle vzhodno od Bullecourta. Bile so odbite. Armadna skupina vojvode Albrech-ta: V Sundgavi se je razvil zvečer ži-vahen topniški dvoboj. Obnovljen je bil davi zarana po mirni noči.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on January 10, 1918, as required by the act of October 6, 1917

BOLŠEVIKI UJETI PO PREJŠNJIH TOVARIŠIH.

Ta fotografija kaže oddelek boljševiških vojakov, pristašev Lenina, ki so bili odvedeni v jetništvo po prejš-njih tovariših, ki so potem podpirali začasno vladno Kerenskega in ki so jih ujeli med bojevanjem po cestah v Petrogradu pred nekaj meseci.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Joliet, Ill., 9. jan. — Zgodnjo pomlad in vroče poletje za letošnje leto nam obeta neki Christ Lawson iz Morrisa, ki je proučeval vreme in vremenske prilike petdeset let in je gotov, da pozna znamenja. Može pravi, da naj se pripravijo na zgodnjo pomlad zlasti farmarji v severnem delu države Illinois. Nadalje pravi, da bo letošnji koruzni pridelek ogromen, ali ovsena letina bo trpela vlad vročine. Mr. Lawson pa ni mnogo prorokoval glede zimskega vremena od sedaj do marca, vendar je rekel, da bo druga polovica zime mila. Vederemo.

— Seržant Jos. Jurjevič ml. Najstarejši sin g. Jožefa in ge. Marije Jurjevič, ki stanujeta v hiši na voglu Broadway in Moran street, je izza dne 9. sept. 1917 v vojaški službi Strica Sama. V ponedeljek zvečer je prišel domov na dopust za teden dni. In veselo presenetil je svoje starše in vse številne prijatelje in znanke. Kajti g. Joseph Jurjevič ml. se je v vojaški službi tako odlikoval, da je v kratkem času dobrih treh mesecev postal seržant (nadesetnik ali feldvebelj). Kompanija, v kateri služi, šteje 300 mož in od teh je on edini Slovenec; in kompanija šteje 12 seržantov in med temi je tudi vrli fant, ki je bil rojen in odgojen v naši slavni župniji sv. Jožefa. Pač lep zgled vsem našim drugim fantom od fare. Prihodnji teden se povrne v Camp Pike, Arkansas, blizu mesta Little Rock. Živi ga Bog!

— Opozorjamo na dopis g. J. Cuznarja, slovenskega seržanta v službi Strica Sama na Filipinih. Seržant J. Cuznar je čitatelj Am. Sl. že star znanec, ker je objavil v tem listu tekom prejšnjih let že dolgo vrsto lepih nadodpisnih in drugih črtic s Filipinskih otokov. Tem potom mu pošiljamo na daljše Filipine rodoljuben pozdrav, s prošnjo obenem, da je večkrat razveseli čitatelje A. S. s kakim daljšim opisom ali vsaj kratkim dopisom.

— Kolumbovi Vitezi (Knights of Columbus) nameravajo v Jolietu in okrajih Will nabrati nič manj nego \$12,000 kot jolietko kvoto v kampanji za vojni sklad (war fund) v znesku \$3,000,000, ki ga mislijo nabrati Kolumbovi Vitezi po vsej deželi. V razširjenem jolietkem odboru nabirateljev sta tudi naša rojaka gg. Math Simonich in J. D. Struzel, oba znana trgovca in člana K. of C.

— Z delom so zopet začeli danes v tovarni za peči, kjer so radi potrebnih poprav delavci počivali par tednov.

— Nedeljski snežni vihar nam ostane dolgo v spominu. Mesto Joliet je bilo dejansko osamljeno od sveta več ur. Velikanski zameti so ponekod ovirali vsak promet, kajti zameti so bili tupatam visoki deset do petnajst čevljev. Režeži so zelo trpeli vsled pomanjkanja premoga in živeža. Cestno-železnična zveza s Plainfieldom je bila popolnoma pretrgana vsled zametov. Neki osebni vlak Rock Island-železnice je obital v nekem zametu med Jolietom in Chicagom, tako da je imel nad 2 uri zamude.

— Zahvala. Rojak Frank Mali, 205 Bridge street, ki mu je pri delu v Chemical Plant padla opeka na glavo tako nesrečno, da je vsled tega izgubil vid, se tem potom lepo zahvaljuje vsem usmiljenim rojakom in drugim, ki so darovali in nabrali vsotico, s katero so mu kupili obleko, čevlje, kapo in nogavice. Darovali so sledeči: M. L. Stern, \$300; po \$100 — Paul Paleasco, Jos. D. Popovich; po 50c — Louis Stroh, Ant. Ajdnik, Louis Russ, Leo Česnik, Ant. Ivancih, Jos. Vičič, Jos. Zremšek, Peter Horvat, Fr. Ferencik, Fr. Železnik, Jos. Gerbaj, Jos. Hribar, Jos. Bolte, Fr. Božič (Bridge st.), Jakob Puc, M. Boštjančič, Martin Volan, John St. Albert, Ant. Matos, Fr. Kostelec, Jos. Maren, John Krža, Oscar Weinbrod, John Suhadole, Anna Kriza, B. Simte Dobričević, Jerry Laurič, Ant. B. Bolte, Fr. Jurčič, Louis Wise, Ant. Dowiak, Ant. Kovacich, Ant. C. Chulik, Ant. Libersher, Ignac Kostelec, Jos. Shabac, A. Kirinčich, Jos. Konestabo, Martin Grum, Marko Kroguljac, Math. Agnich, Mike Kochevar, Fr. Zlogar; 20c — Mike Rebac; 10c — Jos. Fenk. Nabirala sta darove Jos. D. Popovich in Louis Stroh, katerima se nesrečni Frank Mali še posebej zahvaljuje.

— Pisma v jolietkem poštne uradu imajo: Fink Mr. & Mrs., Košmerl Louis, Kopec Edward.

— Ob priliki ženitovanj, krstov, pogrebov in drugih slučajih, ko potrebujete avtomobil, se oglašite pri meni, ki imam 7 passenger limousine-avtomobil za vse potrebe. Chicago tel. 2575, N. W. Phone 344 — A. Nemanich, Joliet. Adv.

Butte, Mont. — Cenj. g. urednik A. S. Ker sem začel, je po mojem mnenju prav, da tudi končam, tako sem se

Camp Keithley, Mind., P. I., 24. nov. 1917. — Cenjeni g. urednik: — Amerikanski Slovenec je moj zvesti slovenski tovariš in misijonar v temle oddaljenem delu sveta, ki me vedno redno obiskuje. Ker smo v verskih razmerah zelo zapuščeni tukaj — španski duhovnik nas pride obiskat in bere mašo tu komaj vsake kvatre enkrat — zato mi je tudi v temle oddaljenosti koristno. Najlepša hvala Rev. J. Plazniku za prekrasne in poučljive spise, ki človeka budijo, vedrilo in opominjajo k verskim dolžnostim.

Poročal sem že pred enim letom, da nameravajo tukajšnji postajo opustiti, in da se morda preselimo drugam. Število se je pač že za polovico zmanjšalo, a polovica nas je še vedno na starem mestu. Zadržuje poročilo, ki smo je prejeli iz Manile, se glasi, da bomo tudi mi "bandrali" febr. meseca, seveda, če se zopet kaj posebnega ne pripravi vmes. Postaja bode začasno izročena v oskrb civilni vladi. Kam nas pošljejo od tod, nam ni znano, to je seveda skrb Strica Sama; morda ostanejo na neki postaji v Manili ali bližini, ali pa morda nas pošljejo celo na Francosko, da se udeležimo "grand parade", ki se prične prihodnje spomlad v Berlin. Če tako, bomo pa Vam že poročal, kako nas bode cesar Viljem kaj pogostil tam "Unter den Linden".

Ko smo se prvič nameravali seliti od tukaj, so Mori postali nekoliko nemirni in en sultan, nedaleč od tu, tam na drugi strani jezera v kraju Kotta De Bayan (Kotta pomeni trdnjava), nam je celo vojsko napovedal (upr se je plačevati neke davke), češ, saj to je danes v modi, cel svet se vojskuje, čemu bi se tudi mi ne poskusili! Toda mi se bolj znamo udariti, kakor pa tam v Evropi, ki se prav po polzevo vojskuje. Mi smo popolnoma porazili sultanovo vojsko v dveh dneh — gotovo si mislite, da nismo "od muh". Naj nas le pošljejo nad Viljema, napravili mu bomo ravno tako. Vendar pa dvomimo, da bi nam privoščili to veselje. Ampak oprostite, naš Q. M. Corps je "noncombattant", zato se tudi jaz nisem udeležil te vojske, in lahko pristavim, da nisem še pil pilni življenja drugemu kot kakemu jenu, divji svinji ali k večjemu kakemu komarju. Na dan, ko so trdnjavo, kraj, kjer so bili Mori utrjeni, bombardirali, sem šel na tukaj v jezero nedaleč od obrežja zasidrano staro špansko ladjo, odkoder sem opazoval, kako so se šrapneli razletavali nad krajem. Tam sem našel nekaj Morov, ki so tudi opazovali boj. Eden izmed teh mi je pravil, da je bil za vodnika generala Pershinga, sedaj poveljnika Amerikancev na Francoskem. Rekel je: "Before Moros mucho combaty, now poco combaty" (to je: poprej so se veliko bojevali, sedaj le malo).

Ko se je nemir pričel, so iz bližnjega mesta Zamboanga poslali nekaj topničarjev z dvema gorskima topovima; ti so en dan obstreljevali omenjeno trdnjavo s šrapneli, drugi dan pa so konstelbarji in tukajšnji filipinski vojski kraj naskočili, zavzeli in zažgali. Sultan, sin njegov, nekaj njegovih ministrov in generalov je bilo že prvi dan ubitih; večina Morov jo je čez noč iz trdnjave popihala v gozde; 18 Morov je bilo ujetih, dva težko ranjena, pripeljali so jih v tukajšnjo ječo; večina je sedaj že izpuščena, žene in otroci pa so bili spuščeni na svobodo takoj. Prvih 14 Morov je prišlo iz trdnjave samih in so se vdal samo navidezno, da prodajo svoje življenje kolikor mogoče drago, a nakana se jim ni posrečila. Prepeljali so vseh 14 v čolnih na ladjo in iz previdnosti so jim zvezali roke z vrvmi. Ko so prišli na ladjo, se je enemu posrečilo se razvezati; pobral je enega izmed mečev, ki so jim bili odvzeti, dal je drugim znamenje, ki so se borili z zobmi, glavami ali kolikor se je pač kedo mogel v zvezanih rokama. Eden Filipincev, v službi na ladji, je bil smrtno ranjen. Osebe, ki so bile na ladji ob tem času, so bile vse oborožene s samokresi, zato so postrelili do zadnjega vseh 14 Morov ujetnikov.

Trdnjava je bila zgrajena že pred dolgo leti, ko so se Španci vladali tukaj. Zgrajena je bila tik ob jezeru na malem, strmem griču, od jezerske strani na gosto z bambusom zaraščanim, tako da je bila od te strani za živo bičje nepristopna; od druge strani pa je bil skopran globok jarek, tako da je bilo mogoče priti v trdnjavo le čez most. Trdnjava je bila skopana v zemljo in obgrajena s kamenjem. Iz nje so vodili podzemski rovi v zunanje prekope. Vrh trdnjave je bilo zgrajeno poslopje iz debelih hlodov. V resnici je bilo prav mojstrsko delo, a sedaj "no mas", je ni več, vse je požgano, razkopano in razstreljeno.

Sedaj zopet vlada rajski mir tu pri nas, in morda ga ni varnejšega in mirnejšega kraja na svetu. Zato upam, da bomo lahko zapeli o Božiču: "Hvala Bogu na višavah in mir ljudem na otoku Mindenao".

Čitali smo po časopisih, kako neznošno vročino ste imeli čez poletje v Z. D. A. sedaj pa že zopet stanka zima trka na vrata, torej bode treba kožuha. V tem se nam godo tukaj bolje. Podnebje imamo tako milo in prijetno, da si človek ne more želeči boljše.

Ne trpimo ne vročine, ne mraza; narava je o Božiču prav taka kot o sv. Jakobu, zeleni in cveti brez kraja in konca vedno dalje.

Omenim naj še sledeče: Pred par tedni sem šel na lov. Ko sem se približal robu enega gozda, sem zapazil pod drevesom nekaj zvitega, ki se mi je zdelo sumljivo. Ko sem se približal, jelo se je gibati. Bila je velikanška, kakih 18 do 20 čevljev dolga kača. Mislim sem: kača bi bila imenitna, bi se lahko pobahal z njo. Zato sem sprožil puško, a mislim, da sem se jaz bolj ustrašil kače, kot pa ta mojega strela. Zato je kača, mislim, zdravo kožo, ki so se meni slinile cedile po njej, odnesla v goščavo, kjer je, mislim, popolnoma varna pred menoj, tudi če še sto let ostanem na otoku Mindenao. Meni je bilo znano, da so te velikanške kače tukaj. Videl sem kačjo kožo 27 čevljev dolgo, ki je bila ubita tukaj. Toda to se mi še sanjalo ni, da bi kača živo srečal. Te kače sicer niso strupene, vendar pa gorje ti, če bi se ti ovila okrog telesa.

Ob sklepu Vam, g. urednik, in tako vsem čitateljem in čitateljicam voščim vesele božične praznike in srečno novo leto. Bog daj, da bi bilo to leto sprave in miru.

Pošiljam Vam gorkih filipinskih pozdravov.

S spoštovanjem Vam udani

J. Cuznar.

Chicago, Ill., 8. jan. — Cenjeni g. urednik A. S., prosim, da mi privolite par vrstic v našem priljubljenem listu. Kakor sem že zadnjič poročal, da bomo po praznikih Vam že kaj več sporočil, nisem pozabil in hočem tudi izpolniti mojo obljubo.

Najprej moram sporočiti lepi in zabavni večer na Novega leta veselici, katero si je priredilo društvo sv. Stefana št. 1. K. S. K. J. v Hoerberovi dvorani na Blue Island Ave. S tem sporočim omenjeno veselico, ker so nas povabili k svoji lepi zabavnosti društvo Zvon št. 70 J. S. K. J., Chicago, Ill. V prvi vrsti se moramo zahvaliti odboru društva sv. Stefana in v drugi vrsti pa našim slovenskim godcem, ker so nas tako lepo in krasno sprejeli, ko smo prikorakali do namenjenega prostora in nas privledli do mize, katera je bila pogrnjena za društvo Zvon.

Nadalje moram sporočiti, da smo dobili tukaj v našem velikem mestu tudi dosti snega dne 6. januarja, da skoraj ljudje ne morejo ven iz stanovanja zaradi velikih zametov. Tudi poulične železnice so morale prenehati v več krajih zaradi velikih zametov.

Nadalje moram tudi sporočiti vsem onim rojakom Slovincem in Hrvatom, kateri se niso v nobenem društvu ali pa so že v enem, da naj ne pozabijo na svoja mlada leta, katera hitro tečejo in nič ne rečejo. Zatorej na noge, fantje in moške, dekleta in žene, dokler je čas. Tukaj v našem mestu imamo veliko slovenskih društev ter lepo in krasno društvo sv. Družine št. 9, pri katerem se vsaki dober mož ali žena, fant ali pa dekle lahko zavaruje za smrtno in bolno podporo. Kateri želi priti v našo sredino, naj se zgleda pri tajniku ali pa pri kateremkoli članu omenjenega društva. Naslov tajnika D. S. D.: Ogrin, 1845 W. 22nd St., Chicago, Ill. — K temu moram tudi sporočiti društvu Zvon št. 70 J. S. K. J., da je zelo na dobrem stanju. Zatorej vam še enkrat priporočam te dobre organizacije vsem možem, ženam, fantom in dekletam. Upam, da ne bo zastoj na moj dopis in bo le za vašo korist.

Pozdravim vse čitatelje A. S. Tebi, Amer. Slovenec, želim pa veliko več uspehov v letu 1918. Pozdravim tudi g. in gospo Henrich in vso njih družino v Ottawu, Ill.

Joseph Medic,

1827 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Ely, Minn., 5. jan. 1918. — V našej naselbini je začela koj v začetku novega leta gospodariti bela žena smrt. Njena žrtev je bila mlada Slovenka Julija Peterson, rojena Seliskar, umrla na Novega leta jutro za zastrupljenjem krvi; bolna je bila nekaj čez en mesec. Poročilo je bilo z Norvežanom, kateri se je bil dal krstiti po katoliški veri pred osmimi tedni. Stara je bila 20 let, hči obče znane družine Seliskar. Pogreb se je vršil iz cerkve sv. Antona dne drugega januarja. Naj v miru počiva! Starišem in sorodnikom naše sožalje.

Dne 3. jan. je bil pokopan 8 mesecev star sinček starišem Seršen iz Zelnih naselbine. Umrl je za pljučnico. Starišem naše sožalje.

V našej župniji je bilo pretečeno leto krščenih 160 otrok, 38 je bilo porok, 28 jih je umrlo.

Vsem naročnikom A. Slov. rodoljubni pozdrav.

Jos. J. Peschel.

Springfield, Ill. — Kakor posnemamo iz springfieldskih dnevnikov, je župnik Francis S. Mažir v Leland hotelu otvoril Taftov banket in zborovanje s posebno molitvijo. Ker je ta čast tokrat zadela slovenskega rojaka, podamo tu njegovo molitev v izvirniku: "Bless us, o Lord, and these Thy gifts, which we are about to receive from Thy bounty. Bless, o Lord, the

lips of our distinguished guest and speaker, Hon. Wm. Howard Taft, that his words may fill us with the most ardent spirit of patriotic duty towards our glorious country." "Fill us, o Lord, with cordial affection and loyalty towards His Excellency Frank O. Lowden, the governor of our great state of Illinois." "Guide, o Lord, our president, that he may lead us to victory and lasting peace." "In the name of the Father and of the Son and of the Holy Ghost. Amen."

POZOR SLOVENCIM IN SLOVENKE V CHICAGU!

Podružnica Slovenske Narodne Zveze v Chicagu, Ill., Vas uljudno vabi na JAVEN SHOD, ki se vrši v nedeljo, dne 13. januarja t. l. takoj po deseti sv. maši ob 11:15 dopoldne v slovenski cerkveni dvorani, vogal W. 22nd Pl. in So. Lincoln St.

Na tem shodu bo nastopilo več izbornih govornikov, ki bodo navzočim na poljuden način razložili pomen in delovanje Slovenske Narodne Zveze v Ameriki v zadevi Jugoslovanskega vprašanja in narodnih zahtev Slovencev.

Zaeno se bo tudi odposlalo predsedniku Wilsonu vdanostno izjavo. Kdor se čuti pravga narodnjaka in domoljuba, naj pride na ta shod! ODBOR.

IZ STARE DOMOVINE.

Smrtna kosa.

Na Vrdu pri Vrhniku je umrl vpojen nadičitelj gosp. Ivan Stojec. — V št. Rupertu nad Laškim je umrl dijak 3. razreda ljubljanske realke Stanko Zupancič.

V graški bolnici je umrl občinski svetnik Anton Stering.

Himen.

Poročil se je dne 14. nov. v tajinstveno-čarobno razsvetljeni baziliki č. oo. Franciskana v Mariboru sekundarji zdravnik g. dr. Vilko Barin, sin g. profesorja Stankota Marina v Mariboru, z gospico Marico Janžekovičovo, hčerko veleposelnika Andreja Janžekoviča v Leitersbergu pri Mariboru.

Zdravilo zoper kašelj.

Kedar potrebujete zdravilo zoper kašelj, tedaj potrebujete dobroga. Nikoli se nebojte zmotiti, če zahtevate dobro preiskušeno in učinkovito zdravilo, znano kot

Severa's Balsam for Lungs

(Severov Balsam za pljuča). Ne rečite samo: "Želim nekaj za moj kašelj." Navadite se zahtevati zdravilo po njegovem polnem imenu, da se izognete nadomestitvam. Zadnjih 37 let je Severov Balsam za pljuča uspešno zdravil kašelj in prehlade in take bolezni, katerih prvi pojavi so kašelj, kot na pr. kašelj pri influenci, vnetju sapnika, oslovskem kašlju, hripavosti in vnetju grla. Iste je izvrsten za odrasle in otroke.

Cena 25 in 50 centov. — V lekarnah vsepovsod.

Severa's Cold and Grip Tablets

(Severove Tablete zoper prehlade in hrip) so znane, da preženejo prehlad v najkrajšem času.

Severova družinska zdravila so napredaj v lekarnah vsepovsod. Zahtevajte "Severova" po njihovem polnem imenu. Če jih ne morete dobiti v domači lekarni, naročite jih naravnost od

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

A. Nemanich, St.

A. Nemanich, Jr.

Chicago Phone 2575

A. Nemanich & Son BANK

Real Estate Insurance Loans Renting

V lastnem domu 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Sprejemamo vloge in jih obrestujemo po

3%

in jamčimo absolutno varnost.

Kupujemo in prodajamo zemljišča v mestu in na deželi.

Zavarujemo hiše in pohištva proti ognju, nevihti (tornado) ali drugimi poškodbami.

Kupujemo in prodajamo, ali posojujemo denar na Steel Stocks.

Pošiljamo denar na vse kraje sveta po dnevnem kurzu.

Posojujemo denar na zemljišča in hiše.

Izvršujemo terjatve in poslujemo kot administratorji, varuhi, konzervatorji ter v vseh enakih zadevah.

Zadnja kmečka vojska.

■ ZGODOVINSKA POVEST IZ LETA 1573. ■

Spisal Avgust Šenoo. — Iz hrvaščine poslovenil L. J.

(Dalje.)

"Jana!" zakriči mladenič glasneje in položi svojo roko na njeno ramo, "Jana, jaz sem — jaz tvoj Jurij — da, Jurij Mogajič."

Ker se je bil Jurij dotaknil z roko, se je vzdramila ženska, pokazala bele zobe, vprla svoje steklene oči v mladeniča in se zasmejala s krehotom:

"Ha! Ha! Ha! Stari gospod, okopaval si smo koruzo in zvon poje! Cin! Cin! Cuj! Cuj! Ste-li prišli?"

Oko se zabliščilo deklici z divjim plamenom in skočilo kvišku, zakriči: "Kaj prihajaš zopet, prokleti volk, da pijes moje srce, mojo kri?" Silovito zagradi z roko Jurija za prsi in zaskrtne z zobmi. "Ho! Ho! Ho! Čujte, svate, gredo pome, po Arlandovo Doro! Glej, glej," zasepeče Jana in pokaže s prstom na drevesa po dvorišču, "vidiš-li svate, eden, dva, tri, glej, to je boter, to je starešina. Bog pomagaj, gospod! Tiho, tiho, srce spi, rahlo spi. Ne budite ga!"

Treslo se umakne Jurij in se prime za Nožino, ki je bled motril deklico.

"Marko!" zasepeče svobodni kmet drhteč, "to je Jana, to je moja zaročenka!"

"Nesreče sin!" reče voljak, "ta ne potrebuje zaročenca, glej, kako ji sika bes iz oči; znorela je!"

"Znorela!" zavrisne mladenič jokaje in pritise roki na oči. "Kristus, Bog! zakaj si me rešil reveža, da gledam to strahoto? Da vidim, kako se je izpremenila moja draga v nemo zver! Moja Jana! Kaj sem ti storil!" Žaluje se vrže mladenič v zeleno travo, žalujoč pritiška čelo na črno zemljo. Deklica dvigne glavo, dvigne prst, izbulji oči in zasepeče voljaku:

"Čuj! Čuj! V gori tvoj volk. Po-zdravljen volk, pozdravljen! Dala ti zdravljeno srce, dala ti ga bom. Na, tu! Ga-li imaš, ga imaš? Stisni zobe! Jej, brat volk, jej! Oh, tudi on me je vgriznil tu, tu, močno, močno," in položila roko na srce, prične deklica plakati, kakor plakajo otroci.

Nem je stal Marko, glava mu klone klone na prsi, zagorelo lice se mu izpremenilo od neizmerne tuge, na trepalnicah se mu zabliščila solza.

"Kdo je tu božji?" zakliče od ceste sen glas. Uskok pogleda, Jurij poklopi, kakor bi ga udarila strela.

"Ujel! Ujel! Glejte svojega Jurija! Iz pekla je prišel v peklo!" Z razprostrtimi rokami se vrže opotekajoč se na prsa tujca Gubea, ki je prihitel na dvorišče, obstal, strmel in vzkliknil od radosti in žalosti ter privil mladeniča s svojimi železnimi rokami na svoja prsa in vzdihnil:

"Oh, Jurij! Moj sin! Dragi moj sin! Odkod te nosi Bog?" Jurij vzdigne glavo.

"Za pet ran Jezusovih, ne vprašuj, odgovorite, je-li to Jana, moja Jana?"

"Je," potrdi žalostno kmet.

"A kdo je napravil iz moje Jane to Jano?"

"Tahi," odvrne Gubec.

"Tahi!" zarjove mladenič, da se stresse gora in kot bi trenil pograbi za puško.

"Stoj, mladenič!" ga prime kmet za roko, "poslušaj me in tudi ti, brat Marko, me poslušaj. Neprickakavano gorje je potrolo vajino srce, a moje je postalo trdo kakor kamen. Tahi je oskrnil siloma tvoj zaročenko, in mladenka je znorela. Prihajata o pravem času, o pravem času vaju je rešil Bog. Ozri se z očesom po vseh gorah, prehodi v mislih vse doline! V vsakem srcu gorja tvoje rane! Ozri se dalje, kjer se modri za gorami nebo, na zapad pod Susjedom in Jastrebarom, na sever pod Cesargradom in Krapino, vse ljudstvo čuti s teboj enake srčne bolečine! A ozri se dalje, kjer štrle ob Savi v nebesni kravič, kjer stoka pod nemiskim bičem štajerski kmet, povsodi, tako mi pomagaj Bog, iz vsake bajte, gleda Janino blazno oko, gleda in plamti, a po kmečkih dušah šumi bobneči tok: 'Dovolj je križev, dosti izdajstval! V kraj z gorjavi spodo! Ne samo Tahi, Tahi je kamen na tem rabeljskem vozu. Pokončajmo vse!' Bog se bo vzdignil, da sodi, kmečka roka nosi njegov meč. Izšli bomo iz vragovih rok to rjasto tehniko zažgali knjige njihovih krivih prerokov in napisali zakon z mečem, da bo vsak človek človek pred Bogom in pred svetom. Jana!" zakliče Gubec in vpre roko v deklico.

Deklica dvigne glavo, vpadla lica ji nalabko zarde, brezizrazen smeh se ji pojavi na odmrlem obrazu. Prekriža roke na prsih, pobeši glavo in pristopi ponižno k Gubcu.

"Kaj je Gabriel, angel moj," reče in poljubi kmetu roko, "ti poješ tako lepo, oh, poj dalje. To mi je všeč, zelo všeč. Mislim, da imam zopet srce. Izgubila sem ga bila. Bila sem v gori, vidim tam gori visoko, kjer je Bog. Iskala sem povsodi mojega srca. Ni sem ga našla. Vprašala sem zvezde in rekle so mi: 'Hei, našla ga boš.' Vpra-

šala sem ptice, rekle so mi: 'Hei, našla ga boš!' Našla sem tebe, angel Gabriel. Oh, ti imaš pod svojo perutjo moje srce. Oh, daj mi ga, prosim, daj! Da bide zopet kakor v onih starih, starih časih, ko še nisem bila Arlandova Dora."

Gubec položi roko na glavo nesrečne deklice in reče mladeniču:

"Glej, ta blaznost tvoje nesrečne zaročenke je podžgala nas k delu. Pisegli smo, da ne mirujemo prej, da ne maščujemo Jane, dokler ne maščujemo tudi tebe, in eva ti trdne obljube pri Bogu, da Matija Gubec ne bo miroval prej, dokler ne izpolni dane obljube. Naši bratje so pripravljeni, vasi čakajo, še nekaj mesecev, potem naj pa napoči sodba. Do tedaj pa miruj, ker nimaš pravice, da s svojo prerano osvetlo pokvariš osvetlo celega naroda. Jaz bom vodil ljudstvo, saj itak nimam nobenega razun tebe. Matija mi je umrla in tudi Jurka, Janinega očeta, smo pokopali."

"Dobro," reče Jurij potrt, "pokoren bom vaši zapovedi, ujec. Z vami bom potegnil meč, z vami, ako Bog da, umrl. Ničesar več nimam iskati na tem svetu, pomagal bom vsaj drugim. Mladenič pristopi k Jani, poljubi jo na čelo in zasepeče s solzami v očeh:

"Tebe in nobene druge več. Uničena si, naj se uničim tudi jaz!" Deklica ga pogleda z velikimi očmi.

"Brata," reče Nožina, "ako marata, pojdem tudi jaz z vama, tudi jaz grem med svoje siromake, ki umirajo gladi, čakajoč plačila."

"Vzprejememo te, poštenjak!" ga pozdravi Gubec, "idimo v hišo, da se pogovorimo, da čujem tvoje muke, da pripravimo rešitev. Pusti deklico, Jurij. Postala bo itak mirna."

Kmetje gredo v hišo, a Jana krene pojoč proti gozdu, da poišče svoje srce.

XXX.

Tik štajerskega brega Save, ravno nasproti trga Krško na Kranjskem, stoja na obronku gore mesto Videm, za mestom pa precej visok grič, na katerem se dviga proti nebu cerkva svete Marije. Na planoti tega griča, ki z njega vidiš na zapadu med gorami Krško in Savo, na vzhodu ravnilo okoli Brežice in dalje samoborsko goro, stoja na samem med smrekami precej velika hiša. Pri tleh je zidana klet, zgoraj pa močno leseno poslopje pod strmo začrnelo streho. Poslopje obdaja lesena lopa, v kateri vise v gostih vrstah rumeni koruzni storži. Bilo je na Vseh svetih dan leta 1572., a že je pihal po malem mrzel zrak. Nebo je bilo črno, močan, vlažen veter je podil po cesti porumenelo listje, in ako bi jenjal pihati, bi se vsul dež. V tem času je sedela kaj raznovrstna družba v stranski sobi te samotne hiše, katere je bil gospodar Nikolaj Krobot, plečat, majhen štajer, širokega rdečega obraza, a sloveč bogataš in veseljak. Tik gospodarja, ki je zaklenil za seboj vrata, je sedel Elija Gregorič, dalje Uskok Nožina, nasproti njemu pa troje zelo različnih ljudi. Jurij Planinec, čevljar iz Krškega, majhen, suh človeček šiljastega obraza in nosa, ki so mu njegove sive oči neprestano krožile v glavi; na glavi je imel klobuček, v ustih pa hud jeziček. Njegov sosed je bil srednje postave, rdeč, zalit in živ. Vrh okrogle glave so mu štrleli kvišku trdi, črni lasje, imel je dolgo brado in njegove velike, okrogle oči so pogumno štrlele izpod bele polhovke. To je bil kovač Pavel Sterc iz Svetega Petra pri štajerskem Kunšperku. Tretji mož, Andrej Hribar, kožar iz Radeč pri Zidanem mostu na Kranjskem, je bil suh, dolg možakar, ki je vedno škilil v svoj zakrivljen nos in z vednim nasmehom skrival svoje tajne misli. V kotu pri peči pa je gledal Simon Drmačič neprestano v vrč, ki je stal pred njim na tleh, dočim je pegast, plavalas in debel človek — kramar Miklavž Dorončič iz Metlike — grel stoji pri peči svoj hrbet.

Oljnat svetilka je slabo razsvetljevala sobo.

"Tako sem vam, bratje," reče Elija, "povedal vse, kar nas peče in zakaj se dvignemo, in mislim, da vam na Kranjskem in štajerskem ni mnogo boljše."

"Vraga boljše," zabučil čevljar, "čudim se, da si oskrbnik krškega gradu še ni naročil čevljev iz moje kože."

"Nam je hudo, vam je hudo," nadaljuje Elija, "batine padajo tokrat in onkraj Sotle in Save. Sosedje smo, bratje smo, govorimo skoro en jezik, enako nas mučijo, pa se še zajedno dvignemo. Naperjena ni vestja samo proti nemu gospodarju — ampak vsem."

"Malim in velikim pijavkam," potrdi s pestjo čevljar.

"Vi ne potrebujete dosti naukov," nadaljuje Gregorič, "vaši Brežičani in Metličani niso pokazali same enkrat s cepcem v roki, da znajo krstiti po

'stari navadi'. No, povedati vam moram, kaj hočemo mi Hrvatje in kako hočemo. Povem vam to v imenu Gubea iz Stubice, ki je naš voditelj. V stubiškem in susjednem okraju so vse vasi pripravljene, imamo puške, sulice, dosti smodnika in svinca, a dobra bo tudi sekira, ker nas je veliko. Vsaka hiša da po enega moškega. Izbrali smo si tudi po vseh poglavarje, ki so vam dobro znani, ker zahajate često k nam po trgovini. Gubec, Pašanec in Mogajič bodo vodili stubiško ljudstvo, jaz Brdovčanec, Nikolaj Kupnič Susjedčanec, Ivan Turkovič kmet iz Zaprešice, Pavel Melinčević ljudstvo iz Pušče, Ivan Karlovan Stenjevčanec, Pavel Fratič pa Stupniččanec. Ko napoči čas, zbere vsak glavar svojo četo in zgodilo se bo, kar bo napravil Bog. Toda samo teh bi bilo premalo. Hitro bi nas zadavili. Z nami pojde tudi vse ljudstvo, ki kmetuje gospej Barbari Erdedjevi, ki jeji tiči pod žensko kožo sam vrag. Jastrebarsko, Oklič in plemiči Dražočani so naši, za ljudstvo okoli Cesargrada in Tuhlja pa se tudi ne bojim."

"In se tudi ni treba," izpregovori Nožina, "prihajam iz tega kraja. Ne le kmetje stopijo v našo sredo, ampak tudi malo plemstvo, ki mrzi Klegelje. Vodil jih bo Gasper Benkovič, plemič iz Zaboka, arčunar gospoda Seklja, Ivan Dolovčak iz Krapine, nam obeta tudi veliko pušk."

"Za ljudi pod gospodo Zrinjsko okoli Ozlja ne bi jamčil, ker ta gospoda ne muči kmetov."

"In tvojim Uskokim, Marko?" se oglasi iz kota Drmačič.

"So že napol moji, sokolič moj," odvrne Uskok, "ne kmetujejo, Boga mi, a stradajo in umirajo ob plači, ki jim jo daje dežela."

"Vidite, bratje," nadaljuje Elija, "tako nameravamo mi; se hočete združiti z nami?"

"Pa kaj hočete vi, Hrvatje?" vpraša kovač.

"Bedaki!" vdari čevljar s pestjo ob mizo, "pobiti vse, kar nosi gosposko suknjo."

"Nikakor ne," odmaže z glavo Elija. "Mi ne damo svoje krvi, a ne tirjamo krvi drugih, mi čuvamo svoje, a ne grabimo, kar ni naše. Enemu kralju služimo in nemoremo drugega, kakor kralja, ne potrebujemo bica in klad, ampak enake pravice za vse ljudi, ki jih je ustvaril dobri Bog po svoji podobi. Vzdignemo se, a prej pridemo k vam v gore. Vi se združite z nami. Svobodni mi, svobodni vi. Ne bomo se razdelili v roparska krdela, ne bomo plemili in požigali, ampak brat do brata. Kmet do kmeta, trdna volja, trden red. Ko nam naraste vojska v naših gorah, se bo zbralo na tisoče svobodnih glav, in tedaj udarimo na Zagreb. Z metlo bomo pomeli brez sledu veliko gosposdo, povzdignili cesarsko pravico, ki mora sedeti vsem enako, in čuvali bomo sami mejo pred Turki, a ne bomo spravili polovice cesarskih cekinov v žep, kakor gospoda. Je tako prav, brat kovač?"

"Prav, brat Hrvat!" mu poda Pavel preko mize roko.

"Ej, tudi jaz bom sodil gospodo," se zagrozi kremežljavi čevljar, "vsak dan bo sedel kak malopridnež v kladi pred mojo hišo."

"A kedaj pridete k nam?" vpraša Hribar, "kje se mislite dvigniti?"

"Naravnost nad Zagreb ne moremo, tolmači Elija. "Bilo bi nas premalo. S Turčinom je mir in gospoda bi pripeljala lahko dosti izvežbane vojske. Kako torej? Prvi se dvignem jaz in pojdem proti Brežicam in Krškemu. Združili se bomo s tukajšnjim ljudstvom. Eni naj gredo od Krškega proti Kostonjčevici, tu naj se združijo z Uskokim in z jastrebarsko četo in naj naskočijo Metliko in Novo mesto. Sam pojdem v Sevnico, odtod v Planino, Kunšperk, Pilaštajn, in pri Sotli nas počakajo Lesargraji. Gubec bo stal pri Zlatarju in Stubici, da nas varuje v sredini hrbita in da se vaša gosposda ne združi proti nam. Ko se pa z božjo pomočjo vsi ojačamo, se zberemo ob Savi pod Susjedom in udarimo od tam na Zagreb. Vi pa spravite pokone vsi kraj, koder gremo mi, pa spravite ljudi tudi proti Ljubljani in morja, da boste dali opravka svoji gosposdi. Nič naj se ne piše, da nam ne pridejo na sled. Kot znamenje naj nam bo petelinovo pero. Ne govorite glasno, molče brusite nože, a ko prinese v vas naš človek na klobuku petelinovo pero, tedaj potegnite nož, tedaj naj se dvigne ljudstvo. Vi, ki sedite tukaj, ste naši stari znanci in vemo, da mrzite gospodo. Zato smo povabili li ravno vas pod to čistito streho, zato prihajamo mi Hrvatje k vam štajercem, da potrkamo na vaša vrata in vprašamo, hočete-li z nami za staro pravdo? Odgovorite, naj-li delamo z vami ali brez vas? Vzdigniti se moramo. Gospoda je poslala zopet svoje ljudi pred kralja, da jim da vojsko proti nam."

"Hočem!" skočijo na noge Slovenci, "za vašo pravdo, za našo pravdo! In proklet, kdor se izneveri," doda kovač.

"Od Krškega preko leskovskega polja do Kostonjevice bom kuril jaz po vseh," se oglasi čevljar.

"Jaz hočem pridobiti Brežičane," zakliče gospodar.

"Za Metliko jamčim jaz," reče Dorončič.

"Jaz pa za Boštanj in Radeče," reče Hribar.

"Kar je pa gorskega kraja od Sotle do Laskage in Celja bom jaz podpihoval s svojim mehom," zagrmil kovač.

"A pred vsem, bratje," reče Elija, "se poiastite brodov na Savi, da odrežemo gospodi prevoz."

Drmačič je doslej poslušal mirno po govor in potegnili včasih iz vrča, a pri zadnjih besedah se dvigne in izpregovori:

"Čujte, možje, pametno besedo. Mnogo nas bo, toda mi nismo, kar je vojska, in ljudstvo je, kakor veste, omahljivo kakor šiba na vetru. Lahko se zgodi, da nas potolcejo. Zgrabimo gosposdo od spredaj in zadaj, za glavo in za rep."

"Ne razumem," reče kovač.

"Zavežimo se — — —" nadaljuje pisar.

"S kom?" zakliče čevljar.

"S Turčinom. Jaz sem pri njih nekoliko znan in vam rad opraviham posel. Mi od zgoraj, Turki od spodaj."

"Norec," zakliče Elija, "da preženemo enega in pripeljemo drugega vraga? Da robujemo pogani? Si-li krščen?"

"Čuješ, pisar," stopi Uskok pred pisarja in dvigne pesti, "da ti ne pride več ta satanska sala skozi tvojo poganska usta, ker ti sicer stisnem lobanjo med dve pesti, da bo skočil iz nje mozeg. S Turčinom! Ne poznaš-li teh nevercev? Poberi se brez sledu!"

Pisar pobledi in skomigne z rameni, a ne reče ničesar.

"Ne, sami opravimo, bratje," reče kovač dvignivši vrč, "sami, kakor posteni ljudje za svojo svobodo. Iz tega vrča pijmo vsi kakor pravi bratje božji. Na naše zdravje, na našo srečo! Pomozi nam Bog!"

"Pomozi nam Bog!" se odzovejo vsi in vsak potegne iz vrča. Hipoma skočijo drug k drugemu, hipoma se objamejo in poljubijo.

"Razidimo se, bratje," reče Elija, pozno je že, a dan nas ne sme zalotiti tukaj. Lahko noč! A ko pride v vas petelinovo pero — — —"

"Tedaj vemo," mu stisne kovač roko, "da je petelin pozdravil zoro naše pravice, naše svobode."

"Bog daj, Amen!" konča Uskok.

XXXI.

Bilo je v pusti noči leta 1573. Zvezde so migljale na jasnem nebu kakor biseri, po gorah in dolinah se je lesketal v nočni svetlobi debeli sneg, čudovito se je bliščalo ivje na vejah in ledene sveče pod slannatimi strehami vaških koč, v katerih so žarela mala okenska kakor rdeče oči, a nad strehami se je veselo vil beli dim. V brdovski krčmi gore luči, cvilijo male in brečnje velike gosli, pihoč in skakajoč raja svet. Tudi v župnišču gori sveča. Pred župnikom kleči kmet Elija Gregorič. Izpovedal se je svojih grehov in prosil za blagoslov.

"Duhovni oče," reče, "očistili ste me grehov, svojo ženo in otroke sem odpravil k Osvaidu v Pišec, tam so varni. Svoboden sem in močan. Sedaj naj napoči pravica. Blagoslovite me."

"Blagoslovi naj te Bog," odvrne starček s solzami v očeh. "Gospod, sodnik in pravičnik Bog naj vam blagoslovi! Pot. Bodite pravičniki, kakor je On. Idi, sinko, v miru, angeli naj te sprejmejo pod svoje varstvo. Bog ve, ali te bodo še kdaj videle moje stare oči, a spremljal te bo moj duh in molitev. Z Bogom!"

Ne daleč od župnišča se sešane Elija z visokim človekom.

"Elija," reče tujec, "prihajam od Gubea, pripeljal sem ti štirideset mož z dobrimi puškami."

"Dobro. Postavi ljudi za krčmo, a na znamenje vderi. Je-li Gubec pripravljen vse?"

"Ta hip se bo dvignil."

"Torej pazi," konča Elija in odide proti krčmi.

V belem dimu se je vrtel vaški svet ter pil. Svetloba luči je veselo trepetala nad glavami kmetov. Gosli cvilijo v kotu, vino teče, da je veselje, a sredi sobe se vrte plesavci. Za mizo nasproti vratom sede Gušetič, Nožina in Bistrič. Zadovoljno gleda Gušetič v kolo in pije, nem gleda pred-se Nožina, a pisar Drmačič se vije vrisajoč v veselo kolo. Veselo ljudstvo! Srečno ljudstvo! Ne boli ga nič. Tedaj vstopi Elija Gregorič. Na kučmi mu vira petelinovo pero, čez ramena mu visi dolg plašč.

"Živijo Elija!" zagrmil razvneti svet. "Živijo in zdrav na vesel pust!"

"Veselite se, bratje," se nasmehne resno kmet in sede k Nožini.

Zopet zapoje gosli in zavzane čaše, plesavci se vrte in vrte kakor da bi jih podil vrag.

"Juhul! Poskoči, dekle!" zakriči pisar poskakajoč kakor kozel, "niti lucifer nima v pektu lepše maskerade!"

Skozi vrata prileti deklica in zasepeče v strahu:

"S Susjeda gredo!"

Ljudstvo se vzdrami, ples obstane, gosli umolknejo. V sobo stopi Peter Bošnjak s štirimi oboroženimi tovariši. (Dalje prih.)

Oči pregledamo
Naočnike priredimo

Smith & McGuire
JEWELERS AND OPTICIANS

320 Van Buren St. Joliet
D'ARCY BUILDING

Marko Belaich,
DALMATINSKI
BILLIARDS AND POOL ROOM

Mehke pijače in smodke.

205 Indiana St. :: Joliet, Illinois.

Bratje Slovenci in Hrvat! Posetite brate Dalmatince v moji poslovnici, kjer najdete mnogo zdrave zabave, razvedrila in okrepčila.

VSJ DOBRODOŠLI!

Andrej Stirn
SLOVENSKI ČREVLJAR.

Popravljam moške, ženske in otroške ČEVLJE.

1011 N. Chicago Str., Joliet, Illinois.

Frank Bambich
TRGOVEC Z ZLATNINO

1107½ N. Hickory St., Joliet.

Se priporoča rojakom, če potrebujejo kak kos zlatnine, bodisi uro, verižico, prstane ali sploh kar spada v zlatninsko trgovino.

Prodajem vse vrste URE in ZLATNINO.

Primeni dobite vsako reč 20 odstotno ceno kot kerkoli druge. Prodajem samo jamčeno blago. Popravljam vse vrste amerišanske in starokrajске ure in zlatnino za vsake delo ja n in

SLOVENCI in HRVATI po celi Ameriki.

Ako rabite dobro Uro ali drugo reč, pišite meni kaj bi radi pa vam pošljem cenno. Vsaka reč vas košta 20 odstotno ceno, kot bi plačali drugje.

JOS. SPOLARICH
901 N. Hickory St. JOLIET, ILL.

Homewood Coal
Yard
M. MIKAN, MANAGER
Trd in Mehak Premog

ter drva in kurivo
1624 Nicholson St., Joliet, Ill.
PHONE 1797W

Metropolitan Drug Store
N. Chicago & Jackson St.

Slovanska lekarna

+ JOHNSONOV +
"BELLADONNA" OBLIŽI

HANSEN & PETERSEN CO.
503 CASS STREET, JOLIET, ILLS.

Barve
STENSKI PAPIR

Richardson 5 let garantirana barva, galon \$1.85.

Calcimine vseh barv, 40 in 45c zavoj.

Varniži, stains, olje, trepetin, ščetke, tudi steklo in drugo blago ceneje kot drugje v Jolietu.

Blago pripeljemo na vaš dom.

JOHN MARTIN, SODNIK
(Justice of the Peace)

Kadar imate kaj posla na sodišču ali vložite tožbo zoper koga, ali hočete iztirjati dolg, oglasite se pri meni, ker s mano lahko govorite v materinem jeziku.

Uradne ure: jutro od 8.—12. Popold od 1:30—5. Zvečer po dogovoru.

Urad imam na:
321 JEFFERSON STREET,
(nasproti Court House), Joliet, Illa.

Valentin Fajnik, Jr.
Billiard Parlor

Tržim fine smodke in vse vrste duhan.

DOBRODOŠLI!

120 MOEN AVE., ROCKDALE, ILL

Kdor je žejen ali lačen se lahko pri meni okrepča.

The Will County
National Bank

of Joliet, Illinois.

Prejema raznovrstne denarne vloge ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,000.00

C. E. WILSON, predsednik.
Dr. J. W. FOLK, podpredsednik.
HENRY WEBER, knžir.

Mi hočemo tvoj denar
ti hočeš naš les

Če boš kupoval od nas, ti bomo vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.

Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, lath, cederne stebre, desk in šingline vsake vrste.

Naš prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala.

Predno kupiš LUMBER, oglaš se pri nas in oglej si našo zalogo! Mi bomo zadovoljili in ti prihranili denar.

W. J. LYONS

Naš office in Lumber Yard na voglu DES PLAINES IN CLINTON ST.

Garnsey, Wood & Lennon
ADVOKATL

Joliet National Bank Bldg.
Oba tel. 891. JOLIET, ILL.

John Grahek
...Gostilničar...

Točim vedno sveže pivo, fino kobiljarsko vino, dobro žganje in tržim najboljše smodke.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki tork in petek
Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba
Inkorp. 1. 1899.
v lastnem domu, 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol leta.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrt leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljke naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznajo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice pričujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays
by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

13. jan. Nedelja Veronika; Leonc.
14. " Ponedeljek Felix.
15. " Torek Maurus.
16. " Sreda Marcel, Honorat.
17. " Četrtek Antonija.
18. " Petek Priska.
19. " Sobota Kanut, kralj.

PRVA NEDELJA PO SV. TREH KRALJIH.

"In Jezus je raste v modrosti in starosti, pri Bogu in pri ljudeh." Tako se končuje današnji sveti evangelij. Gotovo bi vsaki stariši radi, da bi se njihove otroke lahko tako pohvalilo. Vsakemu očetu je dober sin vreden veselja v družini in vsaka mati opazuje dobro hčer kot njeno srčno veselje. Vsi vemo, da so dobri otroci čast in ponos vsaki družini. Stariši se lahko uče iz današnjega svetega evangelija, kako naj vzgoje svoje otroke, da bodo pravi kristjani.

Če hočete, da bodo otroci dobro odgojeni, morate biti goreči v molitvi. V sveti hiši v Nazaretu so molili redno in z veliko častjo. Sveta družina je šla vsak sobotni dan v sinagogo, da slišijo z drugimi vred besedo Božjo, da darujejo Bogu svoje molitve in hvalo. Ob velikih praznikih pa so šli celo v Jeruzalem, da tam darujejo svoje daritve.

Vsi krščanski stariši, kateri imajo odgovornosti za resne, skušajo posnemati Marijo in Jožefa v odgoji svojih otrok. Vedo, da mora biti vera in molitev podlaga vzgoje; zato kažejo veselje nad molitvijo in dajejo svojim otrokom dober zgled. Otroci radi posnemajo svoje stariše. Če stariši za namerjajo molitve, se otroci ne zmanjajo zanje; kmalu se razvijejo v njih strast človeške narave; ne ubogajo, so trmast, prepirljivi in zapovedljivi. Stariši takih otrok ne morejo pričakovati, da bi imeli kedaj veselje s svojimi otroci.

Krščanski stariši, zlasti matere, nikoli ne pozabite resno in redno moliti za svoje otroke; ne pozabite moliti s svojimi malimi, da jim daste pogum k molitvi. Ko odrastejo, skrbite, da bodo redno hodili k sveti maši. Nikar si ne izmišljajte izgovorov, da bi jih obdržali doma. Ravno zato si marsikateri stariši nakopujejo jezo Božjo in zgube mnogo milosti, katere je Bog hotel dati njim in njihovim otrokom.

Na svoje otroke morate dobro paziti, če jih hočete dobro vzgojiti. Kakor hitro sta Marija in Jožef opazila, da ni bilo Jezusa pri njih, sta bila takoj v skrb. Nista si dala počitka, dokler ga nista našla v templju čez tri dni. Tako naj bi delali krščanski stariši. Paziti bi morali vedno na nje in

kolikor mogoče nikoli jih pustiti izpred oči. Otrokom se sme le tačas dati dovoljenje, da se odstranijo ali gredo na obisk, kadar dobro vedo, da ne bodo ničesar slabega videli ali slišali. Če gre otrok ven brez svojega znanja, moraš ravnati, kakor sta delala Marija in Jožef. Išli ga brez prenehanja, dokler ga ne najdeš in privedeš s seboj domu. To je dolžnost, ne samo, kolikor se otrok tiče, ampak tudi odraslih dečkov in deklic. Krščanski očete in matere, ne hodite brezskrbni v tem oziru. Nobena skrb ni prevelika za otroka. Ne pozabite, da ste vi odgovorni za njihovo svetost. Vaše veselje je odvisno od tega, kako jih boste obvarovali nedolžne in varovali pred grešnimi priložnostmi.

Če hočete, da bo otrok dobro vzgojen, treba ga je kaznovati z ljubeznijo in nežnostjo. Ko sta Marija in Jožef našla Jezusa, Ga je Marija nežno pokarala: "Sin, zakaj si nama tako žalost storil? Glej, Tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala." Hotela je reči, da je bil vedno tako dober, le sedaj jima je napravil tako skrb. Zaposni si te besede in bodi ljubeznjiv pri kazni. Če otrok stori kaj napačnega, pokaraj ga enkrat, dvakrat mirno, a skrbno. Tako kazni ima navadno največji vpliv.

Varuj se slabih in nesodobnih besed, katere napravijo otroka trmoglavega in nevrogljivega. Tudi rabljenje palice mora kazati le ljubezen. Kadar pa obljubiš kazni, jo tudi izpolni, če ne, te bodo otroci zaničevali in se ti smejali.

Krščanski stariši, če tako sledite zgledu Marijinem in svetega Jožefa in molite za in z otroci; če skrbno čujete nad njimi in jih ljubeznjivo posvarite in kaznujete, boste gotovo imeli dobre in vbojlive otroke, kateri bodo vaša tolažba, nad katerimi bo Bog imel svoje dopadajenje.

REV. J. PLAZNIK.

TUDI DEL VZGOJE.

Priobčuje Rev. J. Plaznik.

PRVO POGlavJE.

Začetek.

Mladost je čas, ko človek sanja o življenju. Življenje se ji zdi vse v pisanih barvah. Mladost ima svoje posebno življenje, kjer je vse lepo, veličastno, kjer so sami junaki. Mlada domišljija prežene vse, kar je navadno, priprosto. Mlademu sanjaču je vsak vladar ysemogočen, vsak vojak hraber, vsak ognjegasec junak, vsak urednik čudodelc, kateri kar pokima in nivoje iz celega sveta lete v njegov tiskarski stroj, odtod pa lete lepe, tiskane pole po mestih in deželi.

Polagoma pa se bridka resnost vsili v dozoreli razum in vidi, da se mora odločiti za gotov način delovanja, če se hoče preživiti. Misleči dečko in deklica se vprašata: "Kaj bo iz mene; kaj bom delal?" Različna pota življenja se raztegnajo pred njim, kakor mno gobrojni železniški tiri, ki vodijo od velike postaje na vse strani v neznane kraje.

Ukazljen deček opazuje z veseljem razne stanove in si slika v duhu junaške čine in zmagovalne vojakov, državnikov, odvetnikov, zdravnikov, stavbenikov in onimi, ki se, kakor bi rekel, igrajo z elektriko. Vse to je znamenje, da hoče postati nekaj dobrega. Vsak stan je koristen človeškemu rodu, kateri dodaja nekaj k človekovi udobnosti in veselju. Vsak tak stan je vreden razumnega, človeškega bitja.

Življenje je toliko vredno in toliko časti vredno, kolikor dobrega ima za delavca samega in za njegove soljudi. Veliko bolj pa nadkrijuje človeka, kateri dela z roko in skrbi za svojega bližnjega hrano, obleko in streho, učnik, pisatelj in vsi oni, kateri pomagajo človeškemu razumu in ga povzdigujejo. Najvišji, morda izmed vseh, poklicev, je vladarstvo, ker vladno vodstvo skrbi za mir, red in srečo celega naroda.

Vsak poklic pa ni za vsako razpoloženje, kakor ne more nihče pričakovati, da bo strokovnjak v vsaki stroki in vseh stanovitih. Telesne moči in izurjene roke, kakoršno mora imeti mehanik, morda nima visokošolsko izobrazben človek, malo pa je ljudi, kateri bi imeli za seboj toliko let učenja, kakor zdravnik. Narava hoče, da nekateri delajo z rokami, drugi zapovedujejo armadam in prodirajo skozi puščine; so pa zopet drugi, kateri imajo veselje do knjig, moč, da začarajo poslušalce ali vodijo državo.

Nikdo ni prisiljen, da bi si mogel zbrati kako gotovo delo. Človek zbere katerokoli polje za svoje delovanje, katero lahko doseže, kakoršno je že njegovo razpoloženje in značaj, zmoglost in nagnjenje, vzgoja in izurjenost. Ravno ta prostost pa je večkrat zapeljiva. Prvemu nauku zmoglosti, potrpežljivosti in sočutja, pa hoče postati zdravnik; postal pa je navaden mazač. Marsikateri je že mislil, da je poklican, da vodi državo, pa je postal političen šušmar. Marsikoga je narava odločila, da naj bo farmar, pa se je spravil s peresom v roki za ograjeno ozemlje.

Največ napak napravijo mladi ljudje s tem, da se prehitro strgajo šoli iz

naročja, kjer bi se lahko pripravili za višji poklic; tako pa se prostovoljno omeje na srednje stanove. Imajo nekaj čistiželnosti, toda ta je napačna. Zele vstopiti, četudi nepripravljeni in neoboroženi, v areno življenja in storiti nekaj posebnega. Nimajo pa dijaškega potrpljenja in pridnosti, katere bi venčala njihovo poznejše življenje z vncem napredka.

Mladi ljudje naj merijo visoko v življenju; treba je da skušajo doseči nekaj posebnega, junaškega za sebe in svojega bližnjega. Nikdo ni upravičen, da bi jim jemal to stremenje. Vcepiljati v mlada srca visoke nazore, kazati jim junaške čine, katere lahko dosežejo, to je naloga vseh, kateri imajo kaj opraviti z mladino. Gotovo greši, ne samo zoper Boga, ampak tudi zoper vso človeško družbo, kdor hoče izurjati mladih src visoke cilje. Treba jo je navduševati. Človek lahko vse stori, če ima le dobro voljo in se hoče tudi potruditi, da doseže svoj cilj. Tovarne in stroji današnjih dni ne delajo človeka stroj, ampak denar in napačna vzgoja starišev, kateri ne dajo svojim otrokom nikoli poguma za učenje, ampak mu vzamejo vse veselje do učenja s svojim nesramnim govorjenjem o predstojnikih. Mlad razum in mlada volja se hitro upogne. Stariši zbijejo otroku iz uma in srca vsako misel na kaj višjega. Marsikaterim starišem je vrhunec človeške sreče, če morejo otroka predčasno vzeti iz šole, ga naučiti pijančevati in kleti ter ga poslati s "pelcem" v roki v tovarno, "da se lažje kakšen glažek v nedeljo spi." Kako se bodo nekoč zato zagovarjali, je težko povedati; gotovo pa je, da odgovor ne bo lahek.

Le eno življenje ima otrok. Treba je to uporabiti in vporabiti vsako priliko, katere se mu nudi. Mlademu človeku pa se nudi brezštevilno prilik. Naj hodi v šolo, dokler mogoče. Čim večje je znanje, veča in izobrazba, tem več potov bo videl odprtih.

V vseh poštenih stanovitih vidimo brezštevila krščanskih junakov, kateri delajo čast svojem imenu in stanu, ker so spolnjevali svoje dolžnosti. Ali hoče biti sinko vojak? Kje je slavnejše ime, kakor ime svetega Martina in svetega Sebastijana? Ali ga veseli voziti se po morskih valovih in se boriti z viharjem. To je bil Kristof Kolumb. Če hoče biti državnik, naj se ozre na Sir Thomas More, Garcia Moreno in druge krščanske junake.

(Nadalje prih.)

IZ GOVORA DR. LOVRA POGAČNIKA V DUNAJSKEM PARLAMENTU 28. SEPT.

Slovenec in Slovenski Narod poročata 1. oktobra o govoru dr. Lovra Pogachnika v dunajskem državnem zboru, tekem katerega se je izrazil sledeče:

"Danes mi je dana prilik prilika, da ugovorim v imenu svojega dragega naroda, katerega imam čast zastopati v tej visoki zbornici. Zavedam se, da govorim v zgodovinskem času, v času, ko se gre za biti ali nebiti našega plemena, v času, ko je ta narod dokazal, da ni bolj junaškega, bolj darovitega naroda, kakor je narod Hrvatov, Slovencev in Srbov. Ni pa tudi naroda, ki bi bil toliko pretrpel, ki bi bil toliko tlačan, tako razdeljen in ki bi imel toliko sovražnikov, kakor ravno naš narod. Toda sile, ki so dosedaj spale v našem narodu, so se sedaj prebudile in nihče jih ne more več zadušiti. Od pamtveka že stremimo po svobodi, zanjo hočemo delati, zanjo se boriti, kajti: 'Svobodno mora biti moje plemo, gospodar na svoji zemlji.' (Burno odobravanje.)

Nadaljujoč nemški je rekel med drugim: "Slovenci na Koroškem, 120 tisoč po številu, so imeli že 1861, leta 28 slovenskih ljudskih šol, danes pa samo še tri, vse druge so utrčevistične, to je, nemške. Slovenski koroški deželni šolski svet noče naše šole, in vse vlade so odobraval to zločinsko tlačanje našega naroda kot — kot deželno posebnost. Tudi sedanja vlada se ni ne malo izpremenila v tem oziru. V Trstu so za 80 tisoč Slovencev 'misljivosti' priznali eno šolo za državno.

Kako pa je s srednjimi šolami? Naše srednje šole so brez knjig, ker so jih konfiscirali. Na celem Primorskem imamo Jugoslavlani samo dve srednji šoli, na Koroškem in Štajerskem pa niti ene popolne, medtem ko ima pet odstotkov Nemcev na Kranjskem dve popolni gimnaziji in eno realko. Da bo dobila Solnograška svoje vseučilišče, je znano vsakemu, toda kedaj bomo dobili Slovenci in Hrvati svojo univerzo, o tem vlada molči. Niti reciprocitete zagrebskega vseučilišča ne čemo dovoliti naši mladini.

Pravosodje je bilo pri nas že od nekdaj slabo, pod Hohenburgerjem pa je popolnoma propadlo. Za slovenske praktike velja 'cymerus clausus'. Za slovenske sodnike, rojene na Koroškem, še danes ni mesta na Koroškem. Na njihovem mestu so inozemci, renegati, ki ne znajo slovenski. Vsi predsedniki sodnij, sploh vsa merodajna mesta so zasedena z Nemci, sodnije večinoma nemške. Slovenski uradniki se ne smejo niti v medsebojnem občevarju pozdraviti slovenski. Slovensčina je pregnana tudi s sodnij-

skih razprav v preganstvo. Naše sodnije so še vedno trdnjava germanizacije. Sramovati se moramo do dna duše, kadar prestopimo prag naše 'pravde'.

Samo en pogled na urade naših deželnih vlad, oziroma namestništev, zadostuje, da prepriča vsakega poštenega človeka o tem, da je uroda našega naroda izročena v roke popolnoma tujih elementov. Pri koroški in štajerski vladi ni ne enega uradnika, ki bi znal pravilno slovensčino, toda tudi v srcu naše domovine pri deželni vladi v Ljubljani je samo eden referat v rokah Slovencev.

Kako bo dr. Seidler ozdravil te nezdrave razmere? Kronovine hoče obdržati in jih razdeliti na okraje, toraj jasna centralistično-germanistična tendenca. Divide et impera. Ne v razdeljevanju, temveč v ujedinjevanju je rešitev našega naroda. Ako hiša razpada, ne pomaga krpanje. Proč s tako gnjilobo! Doli z umetnimi deželnimi mejami, doli z dualizmom privilegiranih in tlačanih narodov. Doli z birokratičnim centralizmom! Treba je temveč združiti, kar je narava razdružila.

Kranjski deželni predsednik grof Athems sprašuje ljudi med štirimi očmi, ali so za našo deklaracijo ali ne. Toda jaz mu pravim: Ako bi mu kateri Slovenec rekel, da je proti naši svobodi, je lažnjivec ali sluga. (Denunciral je pri vladi celo knezoškofa Jegliča.) Athems je že odredil, da so bile preganjane nekatere osebe, ki so se jasno izrazile za našo deklaracijo. Na vse to imamo samo en odgovor: Vemo, da je za nami ves naš narod, vsa naša inteligenca in naši vojaki so istega duha. Hočemo biti svobodni narod bratov, nočemo več robstva.

Niso pa samo politični momenti vzrok nezadovoljstva našega naroda z obstoječimi razmerami. V Istri, Dalmaciji in Hercegovini vlada lakota, gospodarji smrt. Istrani dobivajo legitimacije za beračenje po Kranjskem. V Dalmaciji so rekvirirali olje po 6 kron liter, drugim pa se plačuje po 30 kron. Hrvatski Sabor je hotel aprovizionirati Dalmacijo in Istro, in kot odgovor na to je bilo celo to ozemlje pridruženo vojnu pasu. (Poslanec Jare: Sedaj rekvirirajo.) Mesto naroda, ki strada, dobivajo drugi hrano, ki je bila njemu namenjena.

Sploh, kar se tiče rekvizicij, vam pravim, da niste niti v snu videli, kar se pri nas dogaja. Kdo ima pravico rekvirirati? Zjutraj zastopnik deželnega nakupovališča za seno, opoldan poslanec kakega vojaškega zbora, popoldan drugega zbora, zvečer ene kolone, drugo jutro druge kolone, opoldan tretje čete, itd. Poleg vsega tega pa pridejo še posamezne patrulje in zahtevajo od kmeta seno. V eni sami občini mojega volivnega okraja so rekvirirali 15 vagonov sena, medtem ko so zahtevali po drugih deželah komaj po en ali dva vagona od občine. Razven tega je nastanjenih v tej občini več bataljonov in poleg tega se je naselilo tu še 500 Madžarov z 900 konji, ki so v 14 dneh požrli vse, kar je bilo zelenega. V nekaterih okrajih so odvzeli posameznikom poslednjo bilko sena. Za lovškega konja 'gospoda glavarja' so rekvirirali seno, medtem ko ni ostalo za vprežno domačo živino ničesar. Naravna posledica tega je, da mora kmet prodati vso svojo živino do zadnjega repa v hlevu. Vsa naša ekonomija je razbita v temelju, predpogoj narodne eksistence je v nevarnosti.

Na Reki in v Vipavski dolini goni vojaštvo konje v vinograde, kjer so vse popasli. Kdo je kriv teh strašnih razmer? Predvsem vojska, potem birokracija.

Svoj govor je zaključil z besedami: "Mi hočemo mir, toda pravi, resnični mir, mir svobode, enakosti in bratstva vseh narodov sveta." (Burno odobravanje.)

JUGOSLOVANSKE ŽELEZNICE.

Tržaška Edinost objavlja 2. novembra članek o železnica v jugoslovanskih krajih in zahteva, da postanejo last jugoslovanske države.

Vsak človek posestnik, vsak narod se ravna po načelu: na svoji zemlji svoj gospod! Ker tečejo jugoslovanske proge izključno po jugoslovanskem ozemlju, je jasno, da ima pravico do njih samo oni, po čegar ozemlju tečejo. Nemci nočejo razumeti nove dobe, ki proglašuje pravico naroda o samoodločevanju. Oni so proglasili slovenski del jugoslovanskega ozemlja za svoj interesni teritorij in sedaj zahtevajo, da se mi pravi lastniki te zemlje valjamo v prahu pred njimi. Ali, hvala Bogu, sedanji čas je za vedno pokopal razne Bismarkove zanke in pokazal Nemcem, da gre pravica pred pestjo, da smo vsak narod odločevati samo na svojem ozemlju, na tujem je samo gost...

Sedaj se tresejo poslednji temelji Nemcev. Zgrajba, katero so zidali toliko let, se jim sedaj ruši, ker ni imela pravega temelja. Ni bila zgrajena na resnici, temveč na pesti, na nasilju. In gotovo, naravni zakoni pravice jo bodo zrušili v prah. Naj se samo zruši; nikomur izmed nas se ne bo oko zasolilo za njo...

Prišel bo čas, ko bodo razni Forst-

nerjevi jezikovni paragrafi odšli tja, kjer je za nje mesto, to je, na gnoj; na naših vagonih in lokomotivah pa bo zablestel napis J. D. Z. (Jugoslovanske Državne Železnice). Zmaga bo naša!"

Članek zaključuje sledeče: "Poslanci v parlamentu, uradniki po pisarnah, železničarji na progah, vsi se bodo združili v tem smislu za skupni cilj: Jugoslovanske državne železnice. Ves jugoslovanski narod vas bo podpiral pri tem in veselo bodo pošiljale lokomotive bele oblake v sveže jugoslovansko jutro!"

ATLAS — ZASTONJ.

Se imamo nekoliko ročnih atlasov celega sveta, katere damo zastonj onim naročnikom, ki pošljejo \$2.00 naročnice, če za atlas vprašajo.

Posebno v sedanjem času je jako priročno imeti tak atlas, ko se pojavljajo velezanimivosti po celem svetu.

Pošljite \$2 za naročnino takoj, da dobite atlas zastonj predno zaloga poide.

UPRAVA AMER. SLOVENCA.

Ali ste bolni? Naj vas ozdravim.

Ali trpite na revmatizmu, glavobolu, hrbtobolu, nevralgiji, nervoznosti, slaboči, zgubo spanja, želodčnih

težkočah, na ledvicah in mehuru srca ali pljučah, slabi krvi ali spuščanjih? Pridite k meni predno greste k drugemu zdravniku. Jaz vas pregledam in svetujem zastonj. Jaz vas morem ozdravit brez denarja. Jaz vem, da boste zadovoljni z mojim delom, ker želim, da me priporočite svojim znancom.

Dr. W. H. Starr

Soba 400 Joliet National Bank Bldg., Joliet, Ill.

Uradne ure od 9. zj. do 8. zv., ob nedeljah do poldne.

Iz malega raste veliko!

Resničnost tega pregovora je neovrgljiva. Ako želite imeti kaj za starost, začnite hraniti v mladosti. Mi plačamo po

3%—tri od sto—3%

na prihranke. Z vlaganjem lahko takoj začnete in to ali osebno ali pa pismeno. Vse uloge pri nas so absolutno varne. Naša banka je pod nadzorstvom zvezne vlade.

Mi imamo slovenske uradnike.

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS

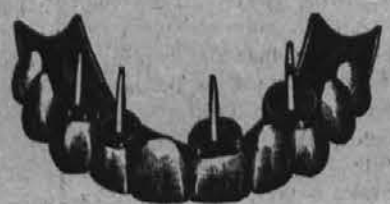
Kapital in rezervni sklad \$400,000.00.

ROBT. T. KELLY, predst. CHAS. G. PEARCE, klerk.

Večina zobozdravnikov zahteva previsoke svote za popravo zob, toda naše geslo je:

Bolje zobovje za manje stroške.

Zobe Vam pregledamo zastonj.

22 Karat zlate krone in \$5.00

ridgework vsak zob

Plates najboljši vrste \$5.00

iz gumija in kovine in vijte

Zobe izderemo brez bolečin z "Vitalized Air".

Ženska strežnica vedno prisotna.

Vse delo jamčeno.

BURROWS

ZOBOZDRAVNIK

D'Arcy Bldg. 2 nadstropje

Vogel Chicago in VanBuren ceste.

Joliet, Ill.

Odprto vsaki dan zvečer in ob nedeljah do poldne.

430 Veliki Slovensko-Angleški Tolmač

prirejen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠČINE BREZ UČITELJA. Vsebinska knjige je: Slov.-Angl. Slovnica, Vsakdanji razgovori, Angleška pisava, Spisovanje pismem, Kako se postane državljani poleg največjega Slov.-Angl. in Angl.-Slov. Slovarja.

Mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike dokazujejo, da je to edina knjiga brez katere ne bi smel biti nobeden naseljenec. Cena knjige v platnu trdo vezane je \$2.00, ter se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 533 W. 145 St., New York, N. Y.

Družba

sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJMOJENIH DRŽAVAH
SEVERNE AMERIKE.

Sedež: JOLIET, ILL.

Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915
Inkorp. v drž. Pa., 6. apr. 1918

Vstanovljena 29. novembra 1914

Družbino geslo: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA NEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik.....GEO. WESELECH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik.....JOSIP KLEPEC, Woodruff Road, Joliet, Ill.
Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajnik.....JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

ŠTEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
JOHN JERIC, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILO: AMERIKANSKI SLOVENEK, JOLIET, ILL.

KRAJEVNO DRUŠTVO ZA D. S. D. se sme ustanoviti s 8. člani (icami) v kateremkoli mestu v državi Illinois in Pennsylvaniji z dovoljenjem glavnega odbora. Za pojasnila pišite tajniku.

Vsa pisma in denarne pošiljave se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na 1. porotnika.

PRISTOPILI ČLANI(ICE).

K društvu št. 1, Joliet, Ill.: 1093 Anton E. Stefanich, pristopil 26. avg., zav. za \$500, 1. razred; 1094 Frank Zupancic, pristopil 26. avg., zav. za \$500, 5. razred; 1095 Joseph Russ, pristopil 26. avg., zav. za \$500, 3. razred; 1097 Anton Ketz, pristopil 26. avg., zav. za \$500, 2. razred; 1098 John Kuzma, pristopil 30. sept., zav. za \$500, 1. razred; 1099 Maks Ivanich, pristopil 30. sept., zav. za \$500, 5. razred; 1100 Frank Vidmar, pristopil 30. sept., zav. za \$500, 2. razred; 1101 William Kostelec, pristopil 30. sept., zav. za \$500, 1. razred; 1102 Martin Bluth, pristopil 30. sept., zav. za \$500, 6. razred; 1107 John Pregled, pristopil 12. okt., zav. za \$500, 3. razred; 1127 Vincencia Laknar, pristopila 12. dec., zav. za \$500, 4. razred; 1128 Katherine Bluth, pristopila 12. dec., zav. za \$500, 4. razred.

K društvu št. 3, La Salle, Ill.: 1113 John Pražen, pristopil 24. nov., zav. za \$250, 5. razred; 1114 Anton Jeruc, pristopil 24. nov., zav. za \$250, 6. razred; 1115 John Gramc, pristopil 24. nov., zav. za \$500, 5. razred; 1116 Rose Omahen, pristopila 24. nov., zav. za \$500, 4. razred; 1120 Rudolf Terdin, pristopil 18. dec., zav. za \$500, 4. razred; 1122 Neža Šebat, pristopila 27. dec., zav. za \$500, 6. razred; 1123 Ljudmila Šebat, pristopila 27. dec., zav. za \$500, 1. razred; 1124 Mary A. Lušina, pristopila 27. dec., zav. za \$500, 1. razred.

K društvu št. 6, Waukegan, Ill.: 1108 Mary Žalec, pristopila 22. okt., zav. za \$500, 1. razred.

K društvu št. 8, Rockdale, Ill.: 1104 Joseph Marčela, pristopil 12. sept., zav. za \$500, 4. razred; 1105 Frank Matijaca, pristopil 12. sept., zav. za \$500, 2. razred; 1106 Ivan Uremovic, pristopil 30. sept., zav. za \$500, 2. razred; 1109 Nick Fajnik, pristopil 22. okt., zav. za \$500, 1. razred; 1110 Ant. Zupancic, pristopil 22. okt., zav. za \$500, 2. razred; 1111 Marko Lakpor, pristopil 22. okt., zav. za \$500, 4. razred.

K društvu št. 9, Chicago, Ill.: 1096 John Hans, pristopil 1. sept., zav. za \$500, 1. razred; 1121 Frank J. Koren, pristopil 26. dec., zav. za \$250, 3. razred.

K društvu št. 11, Pittsburgh, Pa.: 1103 Mary Pavlakovich, pristopila 12. sept., zav. za \$500, 5. razred; 1117 Frank Šparovec, pristopil 20. nov., zav. za \$500, 6. razred; 1118 Mary Chernich, pristopila 20. nov., zav. za \$500, 1. razred; 1125 Frances Šparovec, pristopila 27. dec., zav. za \$500, 4. razred; 1126 John Krotec, pristopil 27. dec., zav. za \$500, 4. razred.

K društvu št. 12, Joliet, Ill.: 1112 Mary Hribar, pristopila 12. nov., zav. za \$500, 7. razred; 1119 Mary Baudek, pristopila 19. dec., zav. za \$500, 5. razred.

Društveno vestil.

Waukegan, Ill. — Društvo sv. Družine št. 6 D. S. D., Waukegan, Ill., je imelo svojo glavno letno sejo 16. decembra 1917 v lepem in složenem redu. Odbor za leto 1918 je izvoljen v sledečem redu:

Predsednik Frank Jappel, 1338 Washworth ave., Waukegan.
Podpredsednik Math Ogrin, 12 — 10th St., N. C.

Tajnik John Jamnik, 604 — 10th St., Waukegan.
Blagajnik Joseph Drašler, 66 — 10th St., N. C.

Zapisnikar John Cepon.
Nadzorniki Anton Marinič, John Končan in Frank Jereb.

Zastavonoša Frank Grum.

Maršal Frank Osenek.

Društveni zdravnik Dr. Jaliy, N. C.

Društveni poslanec Leopold Kunšt.

Zborovanje v šolski dvorani vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldan.

Obenem pa tudi naznanim, da je naš društvo priredilo veselicu s krasno igro "Trije tički", katera se je prav dobro obnesla, za kar gre čast slavnemu občinstvu, ki nas je v tako obilnem številu posetilo, za kar se jim v imenu člega društva najtopleje zahvaljujem. Najtoplejša zahvala pa tudi darovalcem krasnih dobrot, ki so pri pomogli do boljše uspeha, da se je na ta način igra in veselica tako dobro obnesla. Torej še enkrat se vsem skupaj najtopleje zahvaljujem in v oči vsem članom in članicam ome-

njenega društva in cele Družbe srečno in veselo novo leto!

Ker pa ravno že sučem pero, naj omenim še nekoliko tukajšnje politične razmere, katere so se precej spremenile, odkar imamo tako vrlega prečastitega Father F. J. Ažbete, kateremu gre najprvi vsa čast in hvala. So nekateri, ki pravijo, da bi rajši videli, da bi stal konjski hlev na mestu cerkve, a seveda, teh duševnih revežev je že grozno grozno malo, pa vendar dobi se pa še, pa naj le bojo, saj naša župnija kljub temu dobro napreduje, kar izkazuje zadnja božična kolekta: Rojaki, le tako naprej, ker s tem pokazemo, da smo pravi katoličani in da nas je rodila prava slovenska mati.

Ravno zadnjič sem bral v Glasu Naroda št. 304 neki dopis iz Waukegana, ki je neki rojak opisoval waukeganske razmere, obenem se je pa tudi zaletel v našo farno cerkev in v naše altarje, kako so ubogi delavci nosili ob nedeljah na altar po \$800.00 (reci osemsto dolarjev). Res lepi denarji so, lahko se Ti kar sline cedijo po njih. Povem Ti pa, da drugi ni imel koristi od tega, kakor samo naša župna cerkev, za kar je bilo darovano. Prašam Te pa, dragi rojak, ki se tako izražas, koliko časa si pa Ti tukaj v Ameriki in v Waukeganu, ker vse tako dobro veš, koliko je prišlo ob nedeljah na altar? Mogoče si bil tistokrat za kakšnega cerkvenega odbornika, mogoče še celo za blagajnika ali kaj sličnega? Dragi rojak, jaz Ti bi dal pa takšen svet: Kar te nič ne srbi, ne praskaj, in kar ti nič mar ni, pa pusti pri miru. Ako ne maraš nič prispevati, tudi ni potreba, da bi nos vtilkal v take stvari. Sreča, da nisi bil zadnjič v cerkvi, ko je g. župnik povedal, koliko da je prinesla božična kolekta: prav gotovo bi obstal kakor zadet od električnega toka, in gotovo si bi mislil: "Kaj so še tako

neumni ljudje, da dajo tem p... f..."
Povem Ti, da cerkev bo vseeno stala, če Ti daš kaj ali pa nič. In s tisto svojo izobrazbo bi pa bolj prav naredil, da bi ostal v starem kraju pri kravah, kakor si omenil v zadnjem dopisu, ker sploh drugam ne spadaš, kakor v hlev. Pa dosti za danes, pa prihodnjič še kaj.

Voščim pa vsem župljanom srečno in veselo novo leto in dotičnemu rojaku pa želim dober tek in najboljšo prebavo.
John Jamnik.

VOJNO-VARČEVALNE ZNAMKE
VLADNE ZDRUŽ. DRŽAV.

Posojanje denarja vladi.

— Kaka varnost je za vojno-varčevalno znamko?

— Združene države so obljubile plačati \$5.00 za vsako znamko dne 1. januarja 1923. Ta obljuba je ojačena z verodostojnostjo in častjo Združenih držav ter z davčno silo te dežele, ki je najbogatejši narod na svetu.

— Zakaj pa si Združene države izposojajo denar?

— Da plačajo stroške vojne.

— Če posodim denar vladi, ali bi ne bilo varnejše, če bi kupil zanj rajše državno obveznico kot pa vojno-varčevalne znamke?

— Kakorhitro je vojno-varčevalna znamka prilepljena na vojno-varčevalni certifikat, postane s tem vladna obveznica z isto varnostjo, kot so posojila svobode, katere obveznice ima sedaj 10 milijonov Amerikancev.

— Ali se plačuje 4 odstotke obresti na vojno-varčevalne certifikate na isti način, kot se plačuje obresti za Liberty obveznice?

— Ne. Obresti za Liberty posojila se izplačuje vsakih šest mesecev, a obresti na vojno-varčevalne certifikate se gromadi (zbira skupaj) ter se vam jih bo izplačalo v eni svoti dne 1. januarja 1923.

— Zakaj se ne plačuje obresti na isti način pri obeh, vojno-varčevalnih certifikatih in Liberty obveznicah?

— Bilo bi zelo komplicirano in zvezano s stroški, če bi se plačevalo obresti za \$5.00 znamke vsakih šest mesecev in iz teh virov zadržuje vlada Združenih držav obresti do 1. januarja 1923, ob katerem času bo izplačala nagromadene obresti ter glavnico, kar bo znašalo skupaj \$5.00, obrazno vrednost vojno-varčevalnih znamk.

— Ali naj prodam svoje Liberty obveznice ter nakupim vojno-varčevalne znamke.

— Ne. Varnost za Liberty obveznicami in vojno-varčevalnimi certifikati je ista. Ohranite svoje Liberty obveznice, a kupujte tudi vojno-varčevalne znamke.

— Ali se denar, katerega se sprejme iz vojno-varčevalnih ter Thrift znamk, uporabi v isti namen, kot denar, sprejet za Liberty obveznice?

— Da.

— Ali naj vzamem denar iz hranilnice, da nakupim vojno-varčevalne znamke?

— Ne. Hranite, kolikor morete vsaki dan ter kupujte Thrift znamke ter vojno-varčevalne znamke s temi prihranki.

— Ali je kongres odobril te vojno-varčevalne certifikate?

— Da, s postavo, ki je bila odobrena 24. septembra 1917.

— Kako veliko svoto vojno-varčevalnih certifikatov je mogoče izdati pod sedanjo postavbo?

— \$2,000,000,000.

Prenos.

— Ali morem prodati ali prenesti svoje vojno-varčevalne certifikate na kakega drugega?

— Ne. Ti certifikati niso prenosljivi, ter imajo vrednost le za lastnika, razven v slučaju smrti ali nezmožnosti.

— Ali naj prodam svojo Thrift izkaznico kateremu?

— Ne. Vaša Thrift izkaznica nosi vaše ime ter jo je treba izpolniti s šestnajstimi Thrift znamkami po 25 centov ter jo izmenjati na poštнем uradu, v banki ali kakih drugi pooblaščenih agencijah za vojno-varčevalne certifikate.

Registracija certifikatov.

— Ali naj registriram svoj vojno-varčevalni certifikat?

— Da, če si želite zagotoviti plačilo v slučaju, da izgubite certifikat.

— Ali sem primoran registrirati ga?

— Ne.

— Kje ga lahko registriram?

— Na vsakem poštнем uradu prvega, drugega ali tretjega razreda, in sicer soglasno z določili, katere bi prepisal glavni poštni mojster.

— Kdaj ga lahko registriram?

— Ob času nabave certifikata ali ob vsakem poznejšem času.

— Ali se kaj računa za registracijo?

— Ne.

— Ali lahko registriram svoje Thrift znamke ter Thrift izkaznico?

— Ne.

— Ali lahko registriram vojno-varčevalno znamko, ki še ni prilepljena na vojno-varčevalni certifikat?

— Ne.

— Ali lahko registriram vojno-var-

čevalni certifikat za katerega drugega?

— Ne.

— Ali naj rabi omožena ženska svoje lastno ime, ali ime svojega moža pri registraciji?

— Svoje lastno.—Mrs. Mary Brown in ne Mrs. John Brown.

— Vzemimo, da hoče poročena ženska izpremeniti svoj vojno-varčevalni certifikat, ki je registriran, v svoje deklško ime?

— V tem slučaju naj se podpiše: Mary Jones, sedaj omožena Mary Brown.

— Če imam pet vojno-varčevalnih znamk na svojem vojno-varčevalnem certifikatu ter je slednji registriran in nalepim nato še eno znamko, ali ga moram zopet registrirati, da zavarujem svojo šesto znamko?

— Da, vsaka znamka mora biti registrirana.

(Konec prih.)

RAZNOTEROSTI.

Prve cigarete.

Teško si je misliti čas, ko ljudje niso tobaka kadili, njuhali, zvečili itd. in vsled tega tudi včasih bljuvali. Pred odkritjem Amerike, stari svet ni poznal tobaka in njega užitka. Kristof Kolumb in njegovo moštvo so prvi videli človeka kaditi. Ko so leta 1492 prišli k otoku San Salvador, so k svojemu začudenju opazili skupino rjavih ljudi, ki so sedeli okoli ognja ter spuščali iz nosa dim. Ko so jih bolj natančno ogledali, so videli, da imajo en konec tankega in suhega listja, zavitega v fine koruzne liste, v ustih, dočim imajo drugi konec prižgan. Indijanci so kadili prve cigarete. To tajinstveno rastlino so domačini imenovali "tobako". Od tod ime tobak, pa ne od otoka Tobago, ki so ga štiri leta kasneje odkrili.

Pomožitev prebivalstva na Ruskem.

V nemških listih čitamo primere o premoženju prebivalstva na Nemškem in na Ruskem. Na Nemškem se je v prvih 14 letih tekočega stoletja število porodov skrčilo v primeri z dobo od 1871. do 1880. leta. To se je zgodilo vsled tega, ker se je silno mnogo ljudi naselilo v velikih mestih. V sedanjem stoletju je bilo na Nemškem 7 milijonov porodov manj, kakor v letih 1871.—1880. Na Ruskem se je pa prebivalstvo od l. 1897. do konca l. 1912. pomnožilo od 129.2 milijonov duš na

171 milijonov duš. Prirastek znaša torej v 16. letih 41.8 milijonov duš. "Munchner Neueste Nachrichten" pravi, da posveča Rusija otrokom zaradi tega veliko pazljivost, ter ima ogromno mnogo rodovitnega sveta, ki se ni obdelan. Rusija ima glasom tega lista jako mnogo zavodov, v katere sprejema nezakonske otroke. Samo v en tak zavod v Moskvi pride na leto do 200.000 Onezakonskih otrok, ki jih vzgoje za kmetovalce.

Proti naglušnosti.

Zadnje čase uporabljajo za ozdravljenje naglušnosti fibrololysin, ki ima to lastnost, da mehča in odlučuje brazgotine. Naglušnost je namreč največkrat posledica zabrazgotenja. Fibrololysin se ustrkne pri ušesu pod kožo. Dr. Erbstein v Petrogradu poroča o 14 slučajih, kjer je on bolnike tako ozdravil do dobra. Od štirih nadaljnjih so postali boljši pri isti bolezni, ki pa niso imeli brazgotin na bobnični mneni, sta postala dva zdrava. Nobenemu se ni ustrkavalo več kot dvajsetkrat, pa tudi nobeden ni čutil nikakih drugih posledic, le dva sta trdila, da ju je na dan injekcij bolela glava.

Skledica za solze.

Tudi Perzijci imajo čudne šege. Kadar umrje Perzijski ženi mož, tedaj si kupi vdova takoj po verskih predpisih dve skledici, kamor staka solze, ki jih joka po svojem pokojnem možu. Kadar sta skledici polni te dragocene te-

kočine, tedaj je Perzijanka oproščena nadaljnega žalovanja po možu. Ker pa marsikatera vdova z najboljšo voljo ne more včasih najokati dveh skledic solz, si pomagajo Perzijanke čestokrat s papriko, ki se ž njo namažejo pod oči. Paprika privabi hitro solze v oči in tako je možno skledici napolniti in zadostiti verskim zahtevam.

Velika šola življenja.

Odičen pisatelj pravi, da je življenje najboljša šola; dejstva so učitelji in izkustva lekcije ali vaje. Če vam delajo želodčne nadloge preglavico, si preskrbite nepobitna dejstva in izkustva svojih sošedov, ki so trpeli na želodčnih boleznih. G. John Josefik, Lehigh, Iowa, nam je pisal dne 12. decembra 1917 to-le: "Vsakdo, ki trpi na želodčnih in črevesnih boleznih, in ki mu manjka slasti, naj bi užival Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. Imel sem bolečine v svojem želodcu po vsakem obedu, ali ena steklenica Trinerjevega ameriškega zdravilnega grenkega vina me je osvobodila bolečin, moja slast je sedaj izvrstna, zdrav sem popolnoma in spet lahko delam." Vzemite si to lekcijo k srcu ter imejte vedno Trinerjevo zdravilo v svoji hiši. Cena \$1.10. Po lekarnah. — Trinerjev Liniment je pravtako zanesljivo zdravilo v slučaju revmatizma, nevralgije, bolezni v križu, izpahnenja, izvinjenja, oteklin itd. Cena 35 in 65c po lekarnah, po pošti 45 in 75c. Josip Triner, izd. kemik, 1333-1343 S. Ashland ave., Chicago, Ill. — Adv.

Ali imate bolne zobe? Ali imate slab želodec?

Ali veste, da so mnoge bolezni povzročene po slabih zobeh. Pridite k nam da pregledamo vaše zobe in damo nasvet---vse zastoj. Vse naše delo je hitro in jamčeno.

22k Gold Crown low as - - - \$4

Full set teeth low as - - - \$5

Najnižje cene v mestu za najboljšo delo.

DR. W. H. LEE NAJCENEJŠI
ZOBOZDRAVNIK

Odprto od pol 9. zj. do 9. ure zv; ob nedeljah le zjutraj

227 Jefferson St. Tel. 3219 Joliet, Ill.

Sredozimska Razprodaja

Pohištva,

Preprog,

Linoleuma

— IN —

Moških Oblek

ter črevljev.

The Eagle

Največja in najboljša prodajalna pohištva in oblek v Jolietu.

406-408-410 North Chicago Street

Joliet, Illinois

MALI VITEZ

(PAN VOLODIJEVSKI.)

Zgodovinski roman. Spisal H. Sienkiewicz.
Po poljskem izvirniku poslovenil Podravski.

(Dalej.)

Po teh besedah izginje skozi vrata, in mali vitez, ki je bil že pozdravljen gospoda Boguša in gospoda Novoveškega, se pomakne bliže k Boski.

"Bog mi je dal takšno ženo," ji reče, "da mi ni samo doma mila tovarišica, nego tudi na bojišču vrl tovariš. Sedaj pa se vam na njen ukaz priporočam v službo."

Gospa Boska pa de:
"Naj jo Bog blagoslovi z vsem, kakor jo je oblagodil z lepoto! Jaz sem Antonija Boska; nisem prišla zato semkaj, da bi mi služila, nego prišla sem vas na kolenih prositi varstva in pomoči v nesreči. Zofija, poklekni tudi ti pred tem vitezm, zakaj ako nam on ne pomore, nam ne pomore nihče."

Po teh besedah se Boska res zgrudi na kolena, in krasna Zofija stori takisto. Obe jameta prelivati mnogo solza in klicati:

"Pomagajte, vitez! Usmilite se sirot!"

Častniki so se radovedni približali, ko so videli ženski na kolenih; zlasti jih je močno zanimala zala Zofija. Mali vitez, zelo zbežan, začne Boski prigovarjati, naj vstane in sede na klopi.

"Za Boga!" zakliče, "kaj delate, gospa? Pravzaprav bi moral jaz poklekati pred vas, tako vrl žensko. Govorite, gospa, s čim vam utegem pomagati, in kakor je Bog v nebesih, ne opustim tega."

"Stori to, pa tudi jaz storim svojo! Zagloba sem! To vam naj zadošča, vrila gospa!" zakliče stari bojevnik, ginen od ženskih solza.

Gospa Boska migne Zofiji in ta urno potegne iz nedrij pismo ter ga poda malemu vitezu.

Ta pogleda pismo in reče:

"Od gospoda hetmana!"

Nato prelomi pečat in jame čitati:

Predragi in ljubljeni mi Volodijevski! Po gospodu Bogušu sem ti poslal iskren pozdrav in navodilo, ki ti ga gospod Boguš naznani osebno. Sedaj, ko sem se po mnogem trudu nastanil v Javorovu, se nam že nudi nova stvar. Ta mi je pa zelo pri srcu in sicer spričo ljubezni, ki jo gojim do vojakov. Ako bi te pozabil, bi tudi Bog pozabil mene. Gospoda Boskega, kaj vrlega plemiča in najdražjega mi tovariša, so zajeli Tatarji že pred nekaj leti pod Kamencem. V Javorovu sem jaz preskrbel ženo in njegovo hčerko, ki pa tudi plakata za očetom in za možem. Pisal sem s posredovanjem Petrovičevim gospodu Zlotnikemu, našemu poveljniku na Krimu, naj ondi povsod iščejo Boskega. Bržkone so ga tudi našli ter ga skrili, zato ni bil izdan z drugimi jetniki in gotovo še vesla kje na galeji. Ženski sta se brezupni že povsem odrekli nadeji ter sta celo mene že nehali prositi pomoči. Toda jaz, ki po vrnitvi vidim to njihovo nepomirje, ne žalom, ne morem drugače, nego da iščem novih pomočkov za njegovo rešitev. Ti si tam blizu njih ter si že z mnogimi — kakor vem — sklenil pobratimstvo. Torej ti pošiljam te ženski, ti pa jima podaj pomoč. Petrovič skoraj odide. Daj mu pisma na pobratime. Sam ne morem pisati niti kanu, niti vezirju, ker mi nista naklonjena ter bi glede na moja pisma gospoda Boguša smatrala za preznemito osebo in bi preveč povišala odkupnino. Petrovič si posebno priporoči to stvar ter mi zapoveji, naj se ne vrne brez Boskega, pa tudi vse pobratime pregovori do tega. Dasi pogani, ostanejo vendar zvesti priprisi ter imajo zlasti do tebe posebno spoštovanje. Sicer pa stori, kar boš; obljubi odlične Tatarje v zameno, samo da se Boski vrne, ako je še živ. Tega pa tudi nihče ne zna bolje od tebe, zakaj, kakor čujem, si že nekoč odkupoval sorodnike. Bog te potem blagoslovi, meni pa boš še stokrat ljubši, ker mi potem neha krvaveti srce. O tvojem hreptovskem gospodarstvu sem slišal, da je tam že vse mirno. Tega sem se tudi nadejal. Pazi pa zlasti na Azijo. De publicis ti gospod Boguš o tem pove vse podrobnosti. Za Boga, pazi tudi na to, kar začuješ iz Valahije, zakaj mislim si, da nam poplava ne odide. Priporočam tvojemu srcu in tvojemu trudu gospo Bosko ter ostajam itd., itd."

Gospa Boska se je ob čitanju tega pisma neprestano jokala in Zofija ji je pomagala, dvigajoč modre oči proti nebu.

Preden je Mihael nehal čitati, je prišla Barbka, že odeta v žensko obleko. Videča solze v očeh obeh žena, je jela skrbno vpraševati po vzroku te žalosti. Gospod Volodijevski ji torej še enkrat prečita hetmanovo pismo. Pozorno ga je poslušala, nato pa je takoj jela iskreno priporočati prošnjo hetmanovo in gospe Boske.

"Gospod hetman ima zlato srce!" je zaklicala in objemala moža, "pa tudi mi se nečemo pokazati bolj trdega srca, koga poiščejo ter mu pridejo na pomoč, takrat se poiščejo pobratimi, in pravilno je, da se noben narod ne drži dane besede tako kakor Tatarji. Mož-beseda je pri njih sveta stvar. Na takega prijatelja se lahko zanašati brez skrbi."

"Ali ima Mihael mnogo takih?"

"Imam med Tatarji tri močne pobratime," odgovori Volodijevski, "in sicer enega se izza ljubenskih časov. Odtegnil sem ga nekoč s prošnjo smrti iz rok kneza Jeremije. Aga-bej mu je bilo ime — in ta bi sedaj dal zame glavo, ako bi bilo treba. Tudi druga dva sta takisto zanesljiva."

"Oh," reče Barbka, "hotela bi skleniti pobratimstvo s samim kanom ter otevi vse jetnike."

"Kam tudi ne bi imel ničesar zoper to," reče Zagloba, "samo to še ni znano, kakšno premijo bi zahteval od tebe."

"Dovolite, gospodje," reče Volodijevski, "da se posvetujemo, kaj nam je treba storiti. Čujte torej. Imam poročilo iz Kamenca, da najkasneje v dveh tednih dospje semkaj Petrovič z znatnim spremstvom. Na Krim potuje z odkupnino za nekoliko armen-skih trgovcev, ki so jih oplenili in zajeli, ko je nastopil novi kan. To se je pripetilo Seferotiču, Pretorovemu bratu. Vsi ti so kaj imoviti ljudje, katerim ni žal za denar, in Petrovič pojde tudi dobro preskrben z vsem. Ni se mu tudi bati nezdode, zakaj zima je blizu in čas ni primeren za četovanje čambulov; vrhutega potujejo z njim Naviragh, poslanec umiadijskega patriarha, in dva anardrata iz Kafke, ki imata izprevedna pisma od mladelega kana. Dam torej Petroviču pisma za zastopnike ljudovlade in za svoje pobratime. Vrhutega vam je znano, da ima gospod Rušič, naškovski poveljnik, v ordi sorodnike, ki so se, zajeti še v mladih letih, že popolnoma potatirili ter dosegli razna dostojanstva. Ti vsi se potrudijo na vso moč, stopijo v dogovor ter se, ako bi poknil upor, zateko celo k samemu kanu, ali pa morda celo samemu Murza-beju kje skrivoma zavijejo vrat. Zato gojim nadejo, da gospoda Boskega, ako je še živ (kar Bog daj!) rešim čez nekoliko mesecev, kakor mi to zapovedujeta gospod hetman in moja bližnja poveljnika..."

Tu se Volodijevski prikloni svoji ženi, bližnja poveljnika pa plane kviščen, da bi novič objela malega viteza. Gospa in gospodična Boska sta samo sklepal roke in zahvaljali Boga, da jima je dal priti k tako postrežnim ljudem. Torej sta se obe jako razveselili.

"Da še živi stari kan," reče gospod Nenašinec, "bi šlo to vse dokaj laže, zakaj ta gospod nam je bil naklonjen, toda o mladem pripovedujejo ravno nasprotno. Tudi te armenske kupce, po katere ima iti Zahar Petrovič, so že za vlade mladelega kana zaprli v Bakčiseraju, kar se je izvestno zgodilo na kanovo povelje."

"Izpremeni se mladi, kakor se je bil izpremenil tudi stari, ki je bil najbolj zaklet sovražnik poljskega imena, dokler se ni prepričal o naši poštenosti," reče Zagloba; "to vem najbolje jaz, ker sem prebil pri njem sedem let v sužnosti."

Po teh besedah sede takoj h gospe Boski.

"Pogled name naj vas pomiri in vas napolni z nadejo. Sedem let, to ni nikak šala. Zato sem tudi, ko sem se vrnil, pobil toliko teh pasjih bratov, da sem za vsak dan svoje sužnosti poslal vsaj dva v pekel. Da, kdo ve, ali ne bi prišli še trije ali štirje na en dan, ha!"

"Sedem let!" zakliče gospa Boska.

"Naj umrem, ako sem dodal le en dan! Sedem let sem prebil v kanovi palači," ponovi Zagloba, tajnostno pomičujoč z očmi. "Treba vam je vedeti, da je ta mladi kan moj..."

Pri tem šepne gospe Boski nekaj na uho, nato se glasno zasmeje: "Ha, ha, ha!" in se jame tepsti z rokami po kolenih, naposled potka po kolenih tudi gospo Bosko in reče:

"To so bili dobri časi, kaj? V mladosti zdaj na vežbališču, zdaj ples s sovražnikom in vsak dan nova zabava!"

Vrta matrona je bila nekam zbežana ter je začutila veliko zadrego, zato se je nekoliko odmeknila od veselega viteza. Mlade ženske povesile oči, čes, da šale, ki jih zbija Zagloba, niso primerne njihovim skromnosti, zlasti ker so se vojaki spustili pri tem v grozen smeh.

"Treba bo hitro poslati sla h gospo Rušiču," reče Barbka, "da dobi gospod Petrovič že pisma pripravljena."

Gospa Boska ostane pri nas, dokler se ne vrne mož, z njim pa ti v dveh ali treh mesecih prideš s Krima. V dveh ali treh mesecih — kaj ne?"

"Ali že jutri, ali čez eno uro!" odvrne Volodijevski.

Nato se obrne h gospe Boski:

"Kakor vidite, gospa, je moja soproga kaj odločna ženska."

"Bog jo blagoslovi zato!" ponovi gospa Boska. "Zofija, poljubi gospe poveljnikovo roko."

Toda gospa poveljnikova ni niti v mislih dopustila, da bi si bila dala poljubiti roko. Zato sta se z Zofijo še enkrat objeli, ker sta se bili takoj prikupili druga drugi.

"Na posvetovanje, gospodje!" je zaklicala. "Na posvetovanje, in sicer hitro!"

"Hitro, zakaj glava je v ognju!" zamrmra Zagloba.

"Meni ne gori glava, toda tema ženskama gori srce od žalosti!"

"Nihče ne bo nasprotoval tvojemu poštenemu namenu!" reče Volodijevski, "samo prej je treba zaslišati podroben poročilo gospe Boske."

"Zofija, povej ti, kako je bilo, zakaj jaz ne morem od joka," reče matrona.

Zofija povesi oči in jih popolnoma zakrije s trepalnicami, nato se zardi kakor višnja. Vedela ni, kje začeti, in sram jo je bilo, da bi govorila vpricho tolike družbe.

Toda gospa Volodijevska ji pride na pomoč.

"Zofija," jo vpraša, "kdaj so zajeli gospoda Boskega?"

"Temu je že pet let, v sedemindesetdeset letu," odgovori Zofija s tankim glasom, ne da bi dvignila oči.

Nato jame pripovedovati vsa zaspila:

"Takrat še ni bilo slišati o nemirih, in očetov dom je stal pod Panovcami. Oče in gospod Bulajovski sta nadzirala družino, ki je pasla na livadah čredo, a v tem so se Tatarji zdajci od valaške strani polastili očeta in gospoda Bulajovskega; vendar se je Bulajovski vrnil že pred dvema letoma, oče pa še ni vrnil."

Dve drobni solzi se potočita Zofiji po licu. Zagloba, to vidič, je bil globoko ginen in je rekel:

"Ubožica! Ne boj se, dete, oče se vrne, in še plesali bomo na tvoji svatbi."

"A hetman je pisal gospodu Zlotnikemu po posredovanju Petrovičevem?" vpraša Volodijevski.

"Hetman je pisal o očetu gospodu mečniku poznanskemu s posredovanjem Petrovičevim," ponovi Zofija, "in gospod mečnik in Petrovič sta našla očeta pri agi Murzi-beju."

"Za Boga! Tega Murzi-beja poznam. Z bratom sva bila celo pobratima," zakliče Volodijevski. "Pa ni hotel oddati Boskega?"

"Kaj je sicer ukazal, naj odda očeta, toda Murza-bej, drzen in krut človek, ga je skril in dejal Petroviču, da ga je že davno prodal v Azijo. Toda drugi vojaki so povedali Petroviču, da to ni res, da Murza nalašč govori tako, da bi mučil očeta še dalje, zakaj on je izmed vseh Tatarjev najbolj krut z jetniki. Mogoče, da takrat očeta ni bilo tam, zakaj Murza ima ladje ter potrebuje ljudi za vesla, toda prodan oče še ni bil, zakaj vsi so dejali, da Murza jetnika rajši ubije, nego bi ga prodal."

"Sveta rešnica," reče Mušalski. "Tega Murza-beja poznajo po vsem Krimu. To je kaj bogat Tatar, ki pa ima v srcu veliko sovraštvo do našega naroda, in to bržkone zato, ker so štirje njegovi bratje padli na pohodih proti nam."

"A nima li pobratimov med našimi?" vpraša Volodijevski.

"Dvojim!" zakličejo od vseh strani.

"Pojasnite mi, prosim, kaj je to, pobratimstvo?" vpraša Barbka.

"To je tako," reče Zagloba, "kadar se po vojni prične sklepati pogodbe, se vojaki vzajemno obiskujejo in sklepajo prijateljstvo. Takrat se pripeti, da se kateremu izmed naših pripripi Tatar in narobe. Znanca si obljubita dosmrtno prijateljstvo, ki se imenuje pobratimstvo. Čim bolj je kdo slaven — kakor na primer Mihael, jaz, ali gospod Rušič, ki je sedaj poveljnik v Raškovu, tem bolj zaželeno je njegovo prijateljstvo. Umeje se, da pobratimstva ne sklepamo z vsakršno golazni-ko, nego da si poiščemo v ta namen najslavnejše Tatarje. Običajno je pri tem, da polivajo vodo na sablje ter si prisežajo prijateljstvo. Ali umeješ?"

"A kaj, če potem postane vojna?"

"V splošni vojni se že moreta bit, toda ako se srečata sama ali tretja v dvoboju drug ob drugega, se samo pozdravita ter se razideta v slogi. Kadar kogar izmed njih zaslužijo, mu je drugi dolžan olajšati sužnost in v najhujšem primeru celo plačati odkupnino zanj. Bili so nekateri, ki so celo razdelili premoženje. Kadar gre za prijatelja ali znanca, ali kadar je treba,

da koga poiščejo ter mu pridejo na pomoč, takrat se poiščejo pobratimi, in pravilno je, da se noben narod ne drži dane besede tako kakor Tatarji. Mož-beseda je pri njih sveta stvar. Na takega prijatelja se lahko zanašati brez skrbi."

"Ali ima Mihael mnogo takih?"

"Imam med Tatarji tri močne pobratime," odgovori Volodijevski, "in sicer enega se izza ljubenskih časov. Odtegnil sem ga nekoč s prošnjo smrti iz rok kneza Jeremije. Aga-bej mu je bilo ime — in ta bi sedaj dal zame glavo, ako bi bilo treba. Tudi druga dva sta takisto zanesljiva."

"Oh," reče Barbka, "hotela bi skleniti pobratimstvo s samim kanom ter otevi vse jetnike."

"Kam tudi ne bi imel ničesar zoper to," reče Zagloba, "samo to še ni znano, kakšno premijo bi zahteval od tebe."

"Dovolite, gospodje," reče Volodijevski, "da se posvetujemo, kaj nam je treba storiti. Čujte torej. Imam poročilo iz Kamenca, da najkasneje v dveh tednih dospje semkaj Petrovič z znatnim spremstvom. Na Krim potuje z odkupnino za nekoliko armen-skih trgovcev, ki so jih oplenili in zajeli, ko je nastopil novi kan. To se je pripetilo Seferotiču, Pretorovemu bratu. Vsi ti so kaj imoviti ljudje, katerim ni žal za denar, in Petrovič pojde tudi dobro preskrben z vsem. Ni se mu tudi bati nezdode, zakaj zima je blizu in čas ni primeren za četovanje čambulov; vrhutega potujejo z njim Naviragh, poslanec umiadijskega patriarha, in dva anardrata iz Kafke, ki imata izprevedna pisma od mladelega kana. Dam torej Petroviču pisma za zastopnike ljudovlade in za svoje pobratime. Vrhutega vam je znano, da ima gospod Rušič, naškovski poveljnik, v ordi sorodnike, ki so se, zajeti še v mladih letih, že popolnoma potatirili ter dosegli razna dostojanstva. Ti vsi se potrudijo na vso moč, stopijo v dogovor ter se, ako bi poknil upor, zateko celo k samemu kanu, ali pa morda celo samemu Murza-beju kje skrivoma zavijejo vrat. Zato gojim nadejo, da gospoda Boskega, ako je še živ (kar Bog daj!) rešim čez nekoliko mesecev, kakor mi to zapovedujeta gospod hetman in moja bližnja poveljnika..."

Tu se Volodijevski prikloni svoji ženi, bližnja poveljnika pa plane kviščen, da bi novič objela malega viteza. Gospa in gospodična Boska sta samo sklepal roke in zahvaljali Boga, da jima je dal priti k tako postrežnim ljudem. Torej sta se obe jako razveselili.

"Da še živi stari kan," reče gospod Nenašinec, "bi šlo to vse dokaj laže, zakaj ta gospod nam je bil naklonjen, toda o mladem pripovedujejo ravno nasprotno. Tudi te armenske kupce, po katere ima iti Zahar Petrovič, so že za vlade mladelega kana zaprli v Bakčiseraju, kar se je izvestno zgodilo na kanovo povelje."

"Izpremeni se mladi, kakor se je bil izpremenil tudi stari, ki je bil najbolj zaklet sovražnik poljskega imena, dokler se ni prepričal o naši poštenosti," reče Zagloba; "to vem najbolje jaz, ker sem prebil pri njem sedem let v sužnosti."

Po teh besedah sede takoj h gospe Boski.

"Pogled name naj vas pomiri in vas napolni z nadejo. Sedem let, to ni nikak šala. Zato sem tudi, ko sem se vrnil, pobil toliko teh pasjih bratov, da sem za vsak dan svoje sužnosti poslal vsaj dva v pekel. Da, kdo ve, ali ne bi prišli še trije ali štirje na en dan, ha!"

"Sedem let!" zakliče gospa Boska.

"Naj umrem, ako sem dodal le en dan! Sedem let sem prebil v kanovi palači," ponovi Zagloba, tajnostno pomičujoč z očmi. "Treba vam je vedeti, da je ta mladi kan moj..."

Pri tem šepne gospe Boski nekaj na uho, nato se glasno zasmeje: "Ha, ha, ha!" in se jame tepsti z rokami po kolenih, naposled potka po kolenih tudi gospo Bosko in reče:

"To so bili dobri časi, kaj? V mladosti zdaj na vežbališču, zdaj ples s sovražnikom in vsak dan nova zabava!"

Vrta matrona je bila nekam zbežana ter je začutila veliko zadrego, zato se je nekoliko odmeknila od veselega viteza. Mlade ženske povesile oči, čes, da šale, ki jih zbija Zagloba, niso primerne njihovim skromnosti, zlasti ker so se vojaki spustili pri tem v grozen smeh.

"Treba bo hitro poslati sla h gospo Rušiču," reče Barbka, "da dobi gospod Petrovič že pisma pripravljena."

Gospod Boguš pa de:

"Podvizajte se, gospodje, zakaj dokler je zima, je pot še varna; nikjer ni na njej čambulov, potem, na pomlad, pa kdo ve, kaj nastane."

"Ali je dobil hetman kaj novic iz Carigrada?" vpraša Volodijevski.

"Dobil jih je, in o tem se moram posvetovati posebe. Gotovo je, da se bo treba z onimi konjiškimi stotniki kmalu pogoditi. Kdaj se vrne Mele-hovič? Od njega je zavisno marsikaj."

"Naročeno mu je, naj pobije še ostale lopova in potem pokoplje mrliča. Mora pa se vrniti že danes ali jutri. Naročil sem mu, naj pokoplje samo naše, ne pa Azbovih, zakaj teh je preveč. Sicer pa se tudi že bliža zima,

(Nadaljevanje na 7. strani.)

Abstracts of Title to all Real Estate in Will County.

Joliet Title and Guarantee Co.

Kapital \$50,000.00.

Kadar kupite HIŠO ali ZEM-LJIŠČE, pridite, da Vam ure-dimo abstract.

Phones: 421 and 422.

CHAS. N. HOSSACK, Mgr.

114 N. Chicago St., Joliet, Ills.

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMAČIH SMOOK

Posebnost so naše

"The U. S." 10c in "Meerschaum" 5c

Na drobno se prodajajo povsod, na debelo pa na:

108 Jefferson Street, JOLIET, ILL.

C. W. Robson, Jr.

REAL ESTATE LOANN and RENTING

INSURANCE OF ALL KINDS.

Phone 297.

Prodajam tudi lote v Rockdalu.

204 Woodruff Bldg. JOLIET, ILL.

John Pubentz

prodaja najceneje v mestu

kokošjo krmo, zrnje, seno, slamo in drugo tako krmo.

Če imate kaj voziti, se oglasite pri nas, ki Vam pripeljemo vsako stvar, kakor naročite.

Pokličite nas po telefonu: Phone 2736.

Nov. naslov:

516 N. BROADWAY, JOLIET, ILL.

WERDEN BUCK

511-13 Webster Street,

JOLIET, ILL.

Tu dobite najboljši CEMENT, AF NO, ZMLET KAMEN, OPEKO, VODOTOČNE ŽLEBOVE, te vse kar spada v gradivo.

MEHAK IN TRD PREMOG.

Chicago telefon 50 N. W. telefon 215

GEO. SVETLECIC

317 N. CHICAGO ST., JOLIET.

Edina slovenska-hrvatska gostilna v osredju mesta.

Kadar se mudite na vogalu N. Chicago

in Cass St. vstopite k nam za okrepčila vseh vrst.

DOBRODOŠLI!

Alpentinktura za moške in ženske lase od katere takoj prenehajo lase padati in v šestih tednih krasni in gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo odpadali niti osiveli. 1 flaska \$2.— Ako želite imeti v 8ih mesecih krasne in goste brke in brado, rabite takoj Alpen Pomado, lonček \$2.— Imate li sive lase? Rabite takoj Wahčić Brusi tinkturo, od samo ene flake postanejo lasje v 8ih dneh popolnoma naradni, kakor niste v mladosti imeli; 1 flaska \$1.75.— Wahčić Fluid kateri odstra-ni reumatizem, trganje ali kostibol v rokah, nogah in križcih, popolnoma v 8ih dneh; flaska 2 dol. 50c.— Kurje oči ali bradavice na rokah ali nogah v 3 dneh popolnoma odstrani za samo 75 centov. Za potne noge rabite Kneipov prasek, pije pot, odstrani slabi duhi in ozeblino, baka 75c. Eisa žantus znani vsako rano, opekline, bole, tu-rove, grinto, kraste, lišaje v najkrajšem času, lonček \$1. večji lonček \$2.— Ta šalva je velikega pomena za odrasle in otroke. V slučaju potrebe bi mogla imeti to šalvo vsaka družina v hiši. Če želite imeti čisto belo in mlado lice se umivajte z Wahčić "Tar Soap" (milo), odstrani priče, sol-nčate pege in drugo nečistost na obrazu, 3 kose za 75c. Kateri bi moja zdravila brez uspeha ra-bili mi jamejo za \$5.— Pri naročbi se priloži vsot-v v papirnatem denarju, če pa je menj kot dolar, se pa v znakmah po 20 v pisnu pošlje. Za vse drugo plašite po cenik, katerega pošljem zastonj.

JACOB WAHČIČ

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

Rojaki in rojakinje! Kadar imate ženske ali ženske obleke ali perila očistiti in gladiti, ne pozabite na našo slovensko firmo —

WILL COUNTY CLEANERS AND DYERS S. KODIAK, lastnik. Office and Works, 302-304 Walnut St., Joliet, Illinois. Chicago tel. 3131. N. W. tel. 814. Pokličite nas po telefonu in naš avto mobil odpelje in pripelje obleko vaš dom. Naše cene so zmerne in delo garantiramo.

Joliet Steam Dye House

Professional Cleaners and Dyers STRAKA & CO. Office and Works, 642-644 Cass Chicago Phone 4444, N. W. 493.

Oscar J. Stephen

306 201 in 202 Barber Bldg. JOLIET, ILLINOIS.

JAVNI NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi. Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi. Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim. Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko

Jacob Mejak**JOSIP KLEPEC**
Javni Notar
z 10 let. akusnj**KROJAČ**

205 RUBY STREET, JOLIET, ILL.

izdeluje vse pravno in postavnoveljavne listine za vse slučaje. Če vam kdo plačajo garnituro; Ako imate odklop v drugem mestu plačati za tisk; če hočete svojo plačo prepustiti; če potrebujete certifikat za delo; če imate kakšno drugo stvar za urediti tukaj ali v stari domovini obrnite se na mene 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

**Slovenian
Liquor
Co.**1115-17- Chicago St.
JOLIET, ILL.**GLAVNICA \$50,000.00.**

Ustan. in inkorp. leta 1910

Družba naznanja rojakom, da ima veliko zalogo izvrstnih vin, žganja in drugih pijač, koje prodaje na debelo.

Rojakom se priporoča za obila naročila.

Pišite po cenik v domačem jeziku, ali pa po našega potovalnega zastopnika. Naš potovalni zastopnik je: Frank Završnik.

Naše geslo: Dobra postrežba; vaše pa bodi: Svoj k svojmu!

**Illirija Grenčica v steklenicah in Baraga
Zdravilno Grenko Vino****SLAVNOZNANI****SLOVENSKI POP**
proti žeji - najbolje sredstvo.

Cim več ga piješ tembolj se ti priljubi.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih
sladkih pijač za krepčilo.**BELO PIYO**To so naši domači čisti pridelki, koje
izdeluje domača tvrdka.**Joliet Slovenic Bottling Co.**

913 N. Scott St.

Joliet, Ill

Telefoni Chl. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

Mestna Hranilnica Ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

NAJVEČJA SLOVENSKA HRANILNICA!

Koncem leta 1915 je imela vlog.....K 48,500,000.—

Rezervnega zakladaK 1,330,000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4½ %brez odbitka. Hranilnica je PUPILARNO VARNA in
stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5¼ odstotkov,
izven Kranjske pa proti 5½ odstotkov obrestim in proti najmanj tri-
četrt odstotkov odplačevanju na dolg.**LJUDSKA BANKA**Vložite svoj de-
nar na obresti v
največjo in naj-
močnejšo banko
v Jolietu**Hranilnica**Vlade Zd. Držav,
Poštne Hranilnice
in Države Illinois.Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vložni
denar. Pod vladno kontrolo.**3% obresti od vlog. Začnite vlogo z \$1**
First National Bank

PREMOŽENJE NAD \$4,500,000.00

MALI VITEZ.

(Nadaljevanje s 6. strani.)

in kuge se nam ni bati. Vrhutega se
pobrigajo volkovi zanje.""Gospod hetman prosi," reče Boguš,
"naj bi Melehovič pri svojem pošlu
tukaj ne imel nikakih ovir in naj zaha-
ja v Raškov, kolikorkrat hoče. Gospod
hetman pa tudi prosi, da mu docela za-
upamo, zakaj prepričan je o njegovi
veliki naklonjenosti do nas. To je od-
lični bojevnik, ki nam utegne izkazati
mnogo dobrega.""Naj le zahaja v Raškov ali kamor
hoče!" odgovori mali vitez. "Od tega
trenutka, ko smo pobili Azbo, ga tukaj
ne potrebujem nujno. Sedaj se ni bati
večjega krdele, dokler se ne prikaže
prva trava.""Torej je Azba-bej ubit?" vpraša gos-
pod Novoveški."Pobili smo ga tako, da je komaj ka-
kih petindvajset ljudi ušlo, in te polo-
vimo posamezno, ako jih ni pobil Me-
lehovič.""To me zelo veseli, zakaj sedaj nam
bo mogoče brez strahu odpotovati v
Raškov," reče Novoveški.

Nato se obrne k Barbki:

"Lahko tudi vzamemo s seboj pisma,

ki ste jih prej omenili, gospa."

"Hvala!" odgovori Barbka; "tukaj se

temu neprestano nudi prilika, ali pa

pošljemo poslanca nalašč."

"Poveljniki morajo biti med seboj

neprestano v zvezi," jim razloži Volo-
dijevski. "Toda prosim, vi potujete s

to lepo gospodično v Raškov?"

"To ni nikakršna lepotica, nego na-
vadno dekle," odgovori Novoveški. "V

Raškov pa potujemo zato, ker služi

onci moj sin, pridanič, pod praporom

gospoda Rušiča. Pred desetimi leti je

pobegnil z doma in me je le v pismu

prosil oprostila."

Volodijevski ploskne z rokami.

"Takoj sem si domislil, da ste vi oče

Novoveškega ter sem vas hotel že dav-
no vprašati, toda prošnja gospe Boske

mi je preprečila vprašanje. Takoj sem

si domislil, ker sta si po brazu zelo

podobna. Torej je vaš sin?"

"Tako me je zagotavljala pokojna

njegova mati. Ker pa je bila poštna

ženska, nimam vzroka, da bi dvojil o

tem."

"Takšen gost mi je dvojno dobro

došel! Za Boga! Samo ne imenujte mi

sina pridaniča, zakaj to je znamenit

vojak, na katerega ste lahko ponosni.

Za Rušičem je prvi preganjalec lopo-
vov v tem praporu, in bržkone še ne

veste, da je zenica v hetmanovih očeh.

Celo poveljstvo so mu že zaupali, in

z vsakega pohoda se je vrnil proslavl-
jen."Gospod Novoveški se zardi od začo-
voljnosti.

"Gospod polkovnik," reče, "večkrat

graja oče svojega sina le zato, da bi

kdo ovrnil njegove besede; domišljam

si, da ni nič more bolj razveseliti oče-
tovskega srca, nego če kdo ovzre tak-
šno grajo. Čul sem že tudi jaz o hval-
nih Adaškovih činih v službi, torej semsedaj resnično potolažen, ko sem za-
čul hvalo iz tako slavnih ust. Pravijo,

da ni samo hraber, ampak tudi vrl, kar

pa se mi zdi zelo čudno, ker je bil prej

zmerom kakor vihar. Veselje do voja-
ne je imel fant že iz mladih let. Naj-
boljši dokaz temu je, da je še kot o-
trok pobegnil z doma. Priznavam, da

bi ga bil takrat pošteno našeskal, ko

bi ga bil dobil. Toda sedaj je treba

odslužiti jezo, sicer se mi zopet skrje

za deset let, a meni starcu se že toži

po njem."

"Da toliko let ni pogledal domov?"

"Ker sem mu zabranil. Toda sedaj

je tega dovolj. Sedaj prihajam sam

k njemu, ker ne more pustiti službe.

Hotel sem vas naprositi gostoljubja za

svojo hčerko ter oditi sam v Raškov;

ker pa pravite, da je varno, jo vzamem

s seboj. Radovedna je in mika jo svet;

naj se ga torej nagleda."

"A ljudje naj se radujejo ob pogledu

nanjo," omeni Zagloba.

"Ne imeli bi vzroka za to!" odgovori

gospodična, katere črne oči in usta,

nabrana na poljub, so pričakala vse kaj

drugega.

"To je docela navadna ženska, nič

drugega!" reče Novoveški. "Toda ka-
dar vidi lepega častnika, se kar vsa

zgane. Zato jo rajši vzamem s seboj,

nego bi jo puščal doma, zlasti ker je

za takšno dekle samota zmerom ne-
varna. — Ako bi pa le moral oditi v

Raškov brez nje, jo držite vi, gospa,

tukaj na vrvi, sicer vam kar odleti."

"Jaz sama nisem bila boljša," od-
govori Barbka.

"Ko so ji dali v roke vreteno, naj bi

predla," se oglasi Zagloba, "je plesala

z njim, ker ni imela drugega plesalca.

Toda vi ste kaj živahen človek, gospod

Novoveški! Barbka! Hotel bi se spreti

z gospodom Novoveškim, zakaj časih

"Nekaj jih je ostalo, da pokopljejo

mrlice, drugi so prišli z menoj."

V tem Novoveški dvigne glavo. Ne-
navadna osuplost se mu je čitala z o-
brazu.

"Za Boga, kaj vidim?" reče.

Nato vstane, stopi pred Melehoviča

in zakliče:

"Azija! Kaj delaš tukaj, postopač,

lopov?"

Nato dvigne roko ter hoče prijeti

Lipka za ovratnik, toda oni zahrumi,

kakor bi usul perišče smodnika na o-
genj, nato prebledi kakor mrlič, po-
grabi z železno roko Novoveškega in

reče:

"Ne poznam vas! Kdo pa ste?"

Po teh besedah ga sune tako silno,

da se Novoveški opoteče na sredo so-
be. Od besnosti Novoveški ni mogelizpregovoriti nekaj časa; ko pa je zo-
pet dobil sapo, je zakričal:"Gospod poveljnik, to je moj člo-
vek in vrhutega ubežnik! Bil je od

mladih let pri nas. Postopač, še taji

to! To je moj človek! Eva, kdo je to?

Kdo? Povej!"

"Azija!" odgovori Eva in vsa stre-
peta.

Melehovič je niti ne pogleda. Pač pa

upre oči, iz katerih je žarelo nepopis-
no sovraštvo, v Novoveškega, stiska-
joč z roko držalo svojega noža.

Pri tem se mu ustnice razširijo in

brki mu jamejo migati, a izpod njih

se mu zablisnejo belo zobje kakor raz-
jarjeni zverini.Častniki stopijo okrog njega. Bar-
bka plane na sredo sobe med Meleho-
viča in Novoveškega.

"Kaj pomeni to?" vpraša, naježiviš

obrv. Pogled nanjo nekoliko pomiri

nasprotnika.

"Gospod poveljnik," reče Novoveški,

"to pomeni, da je to moj človek, Azi-
ja po imenu in — ubežnik. — Ko semslužil kot vojak v mladih letih na U-
krajini, sem ga našel na pol živega na

stepi in ga vzel s seboj. Tatar je po

rodu. Vzrejal sem ga dvajset let v

svoji hiši in učil se je ob enem z mojim

sinom. Ko mi je sin pobegnil, me je

nadomeščal pri gospodarstvu, dokler

se ni zaljubil v Evo. Ko sem to zapa-
zil, sem ga dal preteptati, on pa je zbe-
žal nato. Kako se imenuje tukaj?"

"Melehovič."

"To je izmišljeno ime. Njemu je

ime Azija in nič drugega! Pravi, da me

ne pozna, toda jaz ga poznam in Eva

tudi."

"Za Boga!" reče Barbka. "Torej ga

je vaš sin pogostoma videl! Kako to,

da ga ni spoznal?"

"Sin ga ni mogel spoznati, zakaj ta-

krat, ko je pobegnil, je imel šele pet-

najst let; ta pa je bil potem še šest let

pri nas, se v tem času močno izpreme-
nil in tudi brki so mu zrastle. Toda

Evica ga je takoj spoznala. Upam, da

boste, gospodje, tukaj rajši verjeli do-
mačinu nego temu pritepcu s Kri-

ma."

"Gospod Melehovič je hetmanov ča-
stnik," reče Barbka.

"Dovolite, gospod, da ga izprašam.

Audiat et altera pars!" se oglasi ma-
li vitez.

Toda Novoveškega preoblađa jeza.

"Gospod Melehovič! Kakšen gospod

je to! Ta moj strežnik, ki se sedaj skr-
va pod tujim imenom? Kar jutri mipojde vodit pse na vrvi, a pojutriš-
njem mu jih dam našesti s palico, če-
sar mi ne ubrani niti sam hetman, za-kaj plemič sem ter poznam svojo pra-
vico."

Volodijevski pomigne z brki in reče

že ostreje:

"Jaz pa nisem samo plemič, nego tu-
di polkovnik, ter takisto poznam svojo

pravico. Postavnim potem že smete

terjati nazaj svojega človeka ter se na-
potiti s pritožbo k hetmanu, toda tukaj

zapovedujem jaz, ne pa kdo drug."

Novoveški se takoj pomiri, ko se

spomni, da ne govori samo s povelj-
nikom, nego tudi s prednikom svojegasina in vrhutega z najslavnejšim vitez-
om v ljudovladi."Gospod polkovnik," de že z milej-
šim glasom. "Zoper vašo voljo ga nevzamem, ampak dokažem svojo pravi-
co, ter vas prosim, da mi verjamete.""Melehovič, kaj praviš na to?" vpra-
ša Volodijevski.

Tatar upre oči ob tla in molči.

"Zakaj to, da se imenuješ Azija, že-

vemo vsi!" doda Volodijevski.

"Kakšnih dokazov je treba iskati,"

reče Novoveški. "Ako je to moj člo-
vek, ima na prsih tetovirano ribo s

sivo barvo."

Ko Nemašinec to zasliši, odpre širo-
ko oči in usta; nato se prime za glavo

in vzkligne:

"Azija-Tuhajbejevič!"

Vseh oči se obrnejo k njemu, on pa

se je tresel, kakor bi se mu bile iznova

odprle vse rane, in ponavljal:

"To je moj jetnik! To je Tuhaj-be-

jevič! Za Boga — to je on!"

Mladi Lipka pa ponosno dvigne gla-
vo, premeri z ostrim pogledom vso

družbo, si raztrga obleko na prsih in

reče:

"Vidite tukaj ribo s sivo barvo! Jaz

sem sin Tuhaj-beja!..."

VIII.

Vsi so umolkili, tako grozen vtisk

je napravil nanje ime strašnega boje-
vnika. Zakaj on je bil, ki je s Hmel-
ničkim vred potresal vso ljudovlado ter

prelil more krvi; on je bil potepal

Ukrajino, Volinjo, Podolje in gališke

pokrajine s konjskimi kopiti, porušil
trdnjave in gradove, požgal vasi ter
na stotine, da, na tisoče ljudi odgnal
v sužnost. Sin tega človeka je stal
sedaj pred zbranimi častniki hreptov-
ske posadke in dejal tem ljudem v oči:
"Sivo ribo imam na prsih, Azija sem,
kost od kosti Tuhaj-bejevič! Toda v
takratnih ljudeh je ticalo takšno spo-
štovanje do odličnikov, da se je Mele-
hovič, navzlic vsej grozi, ki jo je zbu-
dilo njegovo ime, visoko dvignil pri
vseh, kakor bi bil vzel vso očetovo ve-
likost nase.In zrl so nanj strmeč, zlasti žen-
ske, katerim je vsaka tajnost največja
mičnost. On pa, kakor bi bil zrastle
sam pred seboj, je stal ponosno, držal
glavo pokonci in rekel naposled:"Onile plemič (pokazal je Novove-
škega) pravi, da sem jaz njegov člo-
vek; jaz pa pravim, da je moj oče rabil
boljše ljudi, nego je on; za podnožje
svojih nog, ko je zasedel konja... Res
je sicer, da sem bil pri njem in da se
mi je pod njegovimi udarci hrbet zalil-
val s krvjo, česar z božjo pomočjo ne
pozabim nikdar... Melehovič sem se
imenoval zato, da sem laže ušel njego-
vemu preganjanju. Toda sedaj, dasi
mi je bilo mogoče pobegeti na Krim,
služim tej domovini s krvjo in zdrav-
jem, torej nisem čigav drugi, kakor
hetmanov. Moj oče je bil kanov so-
rodnik, na Krimu me je čakalo boga-
stvo in razkošje, jaz pa sem le ostal
tukaj preziran, ker ljubim to domo-
vino in ljubim tudi one, ki mi nikdar
ne kažejo prijaznega obraza."Po teh besedah se prikloni Volodi-
jevskemu, Barbki pa se prikloni tako
nizko, da se skoro dotakne njenih kol-
en, potem pa, ne da bi koga pogledal,
dane sabljo pod pazduho ter odide.

Nekaj časa so molčali vsi; prvi se je

oglasil Zagloba.

"Aha, kje je gospod Snitko? Rekel

sem mu, da zre temu Aziji volk iz oči,

in res je to volkov sin!"

"Levov sin je!" odvrne Volodijev-
ski, "in kdo ve, ali se ni potajil?"

"Za Boga! Ali ste opazili, gospodje,

kako so se mu lesketali zobje, prav

kakor staremu Tuhaju, kadar je bil je-

zen!" reče Mušalski. "Že po tem edi-
nem bi ga bil spoznal, ker sem starega

Tuhaja videl pogostoma."

"Ne tako pogostoma kakor jaz," od-
govori Zagloba.

"Sedaj umejem," omeni Boguš, "za-

kaj ako bi hotel, bi bil storil kaj take-

ga že prej. Nič ga ni oviralo."

